

Datum	Dnr	Mottagare
2016-10-21	613-16	Enligt sändlista
Handläggare	Direkt	
Karin Kataria	010-698 61 65	
Avdelningen för fiskförvaltning		
karin.kataria@havochvatten.se		

Remiss om fördelning av fiskemöjligheter för att underlätta genomförandet av landningsskyldigheten

Den nu gällande grundförordningen för EU:s gemensamma fiskeripolitik trädde i kraft den 1 januari 2014. Den innebar bland annat en rad framsteg vad gäller hållbart fiske. En grundläggande förändring i förvaltningen som infördes 2014 är att en skyldighet att landa fångst av alla kvoterade arter införs gradvis. Detta beslutades av Europaparlamentet och EU:s ministerråd i syfte att få slut på det resursslöseri det innebär att kasta en stor del av fångsten överbord. Dessa utkast ansågs motverka hållbart nyttjande av de marina biologiska resurserna och de marina ekosystemen samt påverka fiskets ekonomiska bärkraft.

Landningsskyldigheten syftar bland annat till att minimera utkast och påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. Regleringen innebär att alla fångster av kvoterade arter ska redovisas, landas och kvotavräknas.

Det förslag som nu remitteras syftar till att underlätta införandet av landningsskyldigheten. Därför avser förslaget verka för landningsskyldighetens positiva effekter på hållbart nyttjande av de marina biologiska resurserna och de marina ekosystemen samt fiskets ekonomiska bärkraft.

Förslaget bygger, med vissa undantag, på ett system med årsvis individuell fördelning av fiskemöjligheter där fiskemöjligheter kan överlåtas mellan fiskelicensinnehavare under året. I förslaget har vi särskilt beaktat det småskaliga kustnära fisket, främjandet av selektivt fiske samt att möjliggöra att de svenska kvoterna kan nyttjas i största möjliga mån.

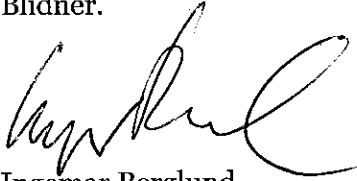
Havs- och vattenmyndigheten önskar ta del av era synpunkter avseende det nu aktuella remitterade förslaget till föreskrifter och konsekvensutredning. Förslaget gäller fördelning av individuella årliga fiskemöjligheter under 2017 för att underlätta genomförandet av landningsskyldigheten.

Remissvar ska ha inkommit till Havs- och vattenmyndigheten senast den 18 november 2016.

Havs- och vattenmyndigheten ser helst att svaret skickas med e-post till havochvatten@havochvatten.se i wordformat. Ange ärendets diarienummer i e-postmeddelandets ärendemening.

Eventuella frågor om förslaget kan ställas till Karin Kataria (tel.nr: 010-698 61 65, e-post: karin.kataria@havochvatten.se) och Qamer Chaudhry (tel.nr: 010-698 60 87, e-post: qamer.chaudhry@havochvatten.se).

Denna remiss har beslutats av avdelningschefen Ingemar Berglund efter föredragning av utredaren Karin Kataria. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit utredaren Qamer Chaudhry och juristen Monica Blidner.

Ingemar Berglund

Karin Kataria

Innehåll

Begrepp och förkortningar	5
1. Den nationella fördelningen av fiskemöjligheter behöver anpassas till landningsskyldigheten.....	6
1.1 En landningsskyldighet inför gradvis under åren 2015-2019	6
1.2 Medlemsstaterna ska underlätta genomförandet av landningsskyldigheten bland annat genom fördelning av fiskemöjligheter	7
1.3 Möjlighet till tillfälliga omfördelningar av fiskemöjligheter.....	7
1.4 Begränsande arter ställer krav på selektivitet och anpassning av fiskemönster	8
1.5 Behov av att anpassa fördelningen av fiskemöjligheter med anledning av landningsskyldigheten	9
1.5.1 Kort om nuvarande reglering.....	9
1.5.2 Begränsning av fiskeansträngning upphör i Västerhavet.....	10
1.5.3 Behov av ett nytt system att fördela fiskemöjligheter	10
1.5.4 Utgångspunkter vid utformandet av ett nytt fördelningssystem .	11
2. Fördelning av årliga individuella fiskemöjligheter av demersala arter ...	12
2.1 Förslaget avser individuella fiskemöjligheter under år 2017.....	12
2.2 Tillstånd inom det nya systemet.....	12
2.3 Kvoter som föreslås omfattas av systemet med individuella årliga fiskemöjligheter	14
2.4 Fördelningen av demersala årliga fiskemöjligheter baseras på fångsthistorik under en referensperiod	15
2.5. Fördelningsprinciper utöver fångsthistorik	16
2.5.1 Grundnivåer.....	16
2.5.2 Principer för småskaligt kustnära fiske	17
2.6 Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter under året (koncentrationsnivåer)	18
2.7 Infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd	19
2.8 Nyetablering	19
2.9 Möjlighet att byta tillståndshavare vid ägarkontinuitet och generationsskifte.....	20
3. Överlåtelse av fiskemöjligheter.....	21
Bilaga 1. Föreskriftsförslag	22
1. 1. Förslag till ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet	22
1. 2 Förslagna ändringar i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område.....	51

Bilaga 2. Närmare beskrivning av beräkning av fångsthistorik	56
Referensperiod	56
Fiskelicensinnehavare utgångspunkt vid beräkning av fångsthistorik.	56
Hänsyn till permanent omfördelad fiskeansträngning under och efter referensperioden	56
Hänsyn till överlåtelser av torskveckor inom torsktillstånd med trål i Östersjön under och efter referensperioden	57
Hänsyn till byte av tillståndshavare under och efter referensperioden	57
Så kallade vilande tillstånd	58
Bilaga 3. Fördelningsförslag för respektive fiskeri	59
Fiske efter havskräfta	59
Fiske efter vitfisk i Skagerak/Kattegatt.....	60
Fiske efter vitfisk i Nordsjön	64
Fiske efter nordhavsräka i Skagerak/Kattegatt	65
Fiske efter nordhavsräka i Nordsjön, norsk zon	67
Fiske efter torsk i Östersjön	68
Bilaga 4. Konsekvensutredning	71
Bilaga 5. Sändlista.....	86

Begrepp och förkortningar

Med *demersalt fiske* avses fiske efter de arter som lever nära havsbotten såsom torsk, gråsej, kolja, rödspätta, havskräfta och räka.

Med *pelagiskt fiske* avses fiske efter någon av arterna sill, skarpsill, makrill, taggmakrill, blåvitling och tobis.

Begreppet *fiske med aktiva redskap* avser fiske med rörliga redskap (släpande trålar och vadredskap) och *fiske med passiva redskap* avser fiske som sker med i vattnet stillastående redskap (såsom burar och garn).

Med *kustkvoter* avses i den här remissen den del av de nationella fiskemöjligheterna som avsätts till fiske som bedrivs med passiva redskap i Östersjön och med passiva redskap med fartyg under tio meter i Västerhavet samt med fartyg över tio meter om fiske sker med icke torskfångande redskap i Västerhavet.

Med *risttillstånd* avses särskilt tillstånd att bedriva fiske efter havskräfta med bottentrål försedd med artsorterande rist.

Med *burtillstånd* avses särskilt tillstånd att bedriva fiske efter havskräfta med bur.

Med *efforttillstånd* avses särskilt tillstånd att bedriva fiske med torskfångande redskap i Västerhavet.

Västerhavet avser havsområdena Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt.

Med *TR1* avses aktiva redskap bestående av bottentrålar och not vilkas maskstorlek är 100 millimeter eller större.

Med *TR2* avses aktiva redskap bestående av bottentrålar och not vilkas maskstorlek är 70 millimeter eller större men mindre än 100 millimeter.

Med *TR2_R* avses aktiva redskap bestående av bottentrålar vilkas maskstorlek är 70 millimeter eller större men mindre än 90 millimeter och försedd med artsorterande rist.

Med *BT1* avses bomtrålar med maskor som är 120 millimeter eller större.

Med *BT2* avses bomtrålar med maskor som är 80 millimeter eller större men mindre än 120 millimeter.

Med *GN1* avses passiva redskap bestående av nät och insnärjningsnät.

Med *GT* avses passiva redskap bestående av grimgarn.

Med *LL* avses passiva redskap bestående av långrevar.

1. Den nationella fördelningen av fiskemöjligheter behöver anpassas till landningsskyldigheten

1.1 En landningsskyldighet inför gradvis under åren 2015-2019

Inom ramen för EU:s gemensamma fiskeripolitik finns ett antal rättsakter. I *grundförordningen*¹ anges bland annat målsättningar för politiken, olika förvaltningsinstrument samt befogenheter och detaljer kring beslutsförfaranden. Grundförordningen för fiske ses som regel över vart tionde år. Den nu gällande grundförordningen trädde i kraft den 1 januari 2014. Den innebar bland annat en rad framsteg vad gäller hållbart fiske.

En grundläggande förändring i förvaltningen som infördes 2014 är att en skyldighet att landa fångst av alla kvoterade arter införs gradvis. Detta beslutades av Europaparlamentet och EU:s ministerråd i syfte att få slut på det resursslöseri det innebär att kasta en stor del av fångsten överbord. Det anges också av de inledande skälen till förordningen att utkastet motverkar hållbart nyttjande av de marina biologiska resurserna och de marina ekosystemen samt påverkar fiskets ekonomiska bärkraft. Landningsskyldigheten syftar bland annat till att minimera utkast och påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. Regleringen innebär att alla fångster av kvoterade arter ska redovisas, landas och kvotavräknas². Även vitfisk och skaldjur under minsta referensstorlek för bevarande (MRB)³ ska landas och kvotavräknas.

Landningsskyldigheten införs stegvis mellan åren 2015-2019 i olika fisken inom EU. I Östersjön omfattar landningsskyldigheten sedan den 1 januari 2015 fiske efter sill, skarpsill, lax och torsk. I det pelagiska fisket (fiske efter sill och skarpsill) och vid fiske efter lax omfattar den även bifångster av andra kvoterade arter. Från den 1 januari 2017 gäller landningsskyldighet för alla fångster av kvoterade arter i alla fisken i Östersjön. I fisket efter bottenlevande arter (det demersala fisket) i Västerhavet (Nordsjön,

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1380/2013 av den 11 december 2013 om den gemensamma fiskeripolitiken, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1954/2003 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2371/2002 och (EG) nr 639/2004 och rådets beslut 2004/585/EG.

² Grundregeln är att all fångst av kvoterade arter ska landas och kvotavräknas men vissa undantag kan beslutas (vid t.ex. hög överlevnad eller om ökad selektivitet är svår att uppnå).

³ Tidigare kallat minsta landningsstorlek.

Skagerrak och Kattegatt) införs landningsskyldigheten stegvis från den 1 januari 2016 fram till 2019. Från den 1 januari 2019 gäller landningsskyldighet för alla fångster av kvoterade arter i samtliga fisken i Västerhavet.

EU:s medlemsstater runt Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt har tagit fram förslag på utkastplan för hur olika fiskerier i demersalt fiske i Västerhavet ska fasas in i landningsskyldigheten (en så kallad utkastplan). Fiskerier definieras i utkastplanen efter redskap vilket innebär att en art kan omfattas av landningsskyldighet i ett redskap men inte i ett annat under infasningsperioden. Utkastplanen inför 2017, som bland annat anger vilka fiskerier (arter och redskap) som kommer omfattas av landningsskyldighet från den 1 januari 2017, beslutades av EU-kommissionen den 4 oktober⁴.

1.2 Medlemsstaterna ska underlätta genomförandet av landningsskyldigheten bland annat genom fördelning av fiskemöjligheter

Införandet av landningsskyldigheten innebär ett regimskifte för såväl fisket som förvaltningen. Det ställer krav på anpassningar av förvaltningen, exempelvis när det gäller fördelning av fiskemöjligheter.

Det framgår av artikel 16 i grundförordningen att varje medlemsstat ska bestämma hur de fiskemöjligheter som den har tilldelats ska fördelas mellan de fartyg som för dess flagg, t.ex. genom att skapa enskilda fiskemöjligheter. Vid fördelningen av fiskemöjligheter för blandfiske ska medlemsstaterna ta hänsyn till hur fångstsammansättningen sannolikt kommer att se ut för de fartyg som deltar i blandfisket.

1.3 Möjlighet till tillfälliga omfördelningar av fiskemöjligheter

Genom en förordningsändring har Havs- och vattenmyndigheten (HaV) fått möjlighet att meddela föreskrifter som tillåter överlåtelser av fiskemöjligheter under året.⁵ Om behov finns kan alltså ett nytt system att fördela fiskemöjligheter använda denna möjlighet till tillfälliga överlåtelser under året. Det bör noteras att detta inte innebär ett system med möjlighet att permanent överlåta fiskemöjligheter, såsom inom det pelagiska systemet, utan innebär en möjlighet att tillåta överlåtelser *under året*.

⁴ C(2016) 6272 final, Kommissionens delegerade förordning (EU) .../... av den 4.10.2016 om upprättande av en utkastplan för vissa demersala fisken i Nordsjön och i unionens vatten i Ices-sektion IIa. (ännu ej publicerad)

⁵ I 2 kap. 7 § förordningen om (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen anges att Havs- och vattenmyndigheten får "...meddela föreskrifter om hur sådana fiskemöjligheter får överlåtas av en fiskelicensinnehavare till en annan under det år eller den förvaltningsperiod då fiskemöjligheterna får användas".

1.4 Begränsande arter ställer krav på selektivitet och anpassning av fiskemönster

Fiskekvoter fastställs av EU:s ministerråd, vilket sker årligen för de flesta fiskbestånd. Det framgår bland annat av artikel 2 i grundförordningen för fiske att fiskemöjligheter ska fastställas i linje med vetenskaplig rådgivning för maximal hållbar avkastning (MSY). Internationella havsforskningsrådet (ICES) gör vetenskapliga värderingar av fiskbeståndens status och ger rådgivning för fastställande av fiskemöjligheter enligt MSY, fleråriga planer och försiktighetsansatsen. EU:s ministerråd fastställer sedan nivån för den totala tillåtna fiskemöjligheten för olika arter i olika havsområden, vilket enligt en förutbestämd andel fastställs per berörd medlemsstat (dvs. en nationell fiskekvot) i årliga rådsförordningar.

Det framgår av artikel 16.2 i grundförordningen att man vid fastställande av fiskemöjligheter (kvoter) ska ta hänsyn till tidigare utkast, men med tanke på att fiskemöjligheter ska fastställas i linje med målen för MSY mot bakgrund av vetenskaplig rådgivning och med tillämpande av försiktighetsansatsen, innebär det inte nödvändigtvis att kvoten ökas med en storlek motsvarande tidigare utkast.

En av de stora utmaningarna när samtliga fångster av kvoterade arter ska landas och kvotavräknas är förekomsten av så kallade begränsande arter. Med begränsande arter avses här arter som fångas i flera olika redskap och vars nationella kvot riskerar att bli fullt nyttjad innan årets slut, medan kvot kan återstå för andra arter. Begränsande arter kan därför begränsa möjligheten att utnyttja kvoter av andra arter. Förekomsten av begränsande arter grundar sig alltså i en obalans mellan kvot- och fångstsammansättning, sett till tidigare bedrivet fiske.

Om den nationella kvoten för en begränsande art tar slut tidigt under året kan det innebära att de redskapsgrupper som riskerar att fånga det aktuella fiskslaget måste förbjudas under återstoden av året för att förhindra ett nationellt överskridande av kvoten.

Sett till nuvarande svenska kvoter, fiske och fångster (där fångst avser både landningar och skattade utkast) bedöms främst vissa fiskkvoter i Västerhavet utgöra begränsande arter under landningsskyldigheten. För arter som t.ex. torsk och vitling i Skagerrak och Kattegatt har en stor del tidigare fångster kastats överbord. Eftersom skattade fångster överstiger nuvarande kvoter riskerar de att bli begränsande under en landningsskyldighet.

Vid ett system med individuella fiskemöjligheter innebär förekomsten av begränsande arter att det inte fullt ut är möjligt att fördela kvoter enligt fångstsammansättning, sett till tidigare bedrivet fiske. De individuella fiskemöjligheterna kan alltså komma att bli begränsande för enskilda

fiskare. Detta ställer i sin tur krav på att fiskare anpassar fiskemetoder och fiskemönster för att kunna förhålla sig till sina tilldelade fiskemöjligheter och de som de eventuellt skaffar sig genom tillfälliga överlåtelser under året.

Förekomsten av begränsande arter visar alltså på att en bibehållen och ökad selektivitet samt anpassningar av fiskemönster, är avgörande för att ett effektivt kvotnyttjande ska kunna nås under en landningsskyldighet.

1.5 Behov av att anpassa fördelningen av fiskemöjligheter med anledning av landningsskyldigheten

1.5.1 Kort om nuvarande reglering

Idag tillämpas ett system med fångstbegränsningar på vecko- eller månadsbasis för flera arter i Västerhavet. För havskräfta, rödspätta, gråsej, kolja, torsk och makrill tillämpas fångstbegränsningar per vecka, medan fångstbegränsningar per månad tillämpas för nordhavsräka (där viss möjlighet till att tillfälligt omfördela kvantitet finns).⁶

Vidare begränsas fiske med torskfångande redskap genom ett fiskeansträngningssystem (effortsystem) som innebär krav på särskilt tillstånd (efforttillstånd) och begränsning i fisket genom kilowattdagar⁷ för fartyg med en längd om minst 10 meter.⁸ För fiske efter havskräfta med bottentrål försedd med artsorterande rist finns också krav på särskilt tillstånd (risttillstånd) samt ett nationellt effortsystem.⁹

I Östersjön krävs ett torsktillstånd för fartyg med en längd om minst 8 meter som använder torskfångande redskap.¹⁰ Trålfiske efter torsk i Östersjön regleras genom ett system med fångstmängder per år. Detta innebär att HaV fastställer hur mycket torsk som ett fartyg får landa per år. Nivån på fångstmängderna beror på fartygens storlek och volym mätt i bruttoton. En del av kvoten avsätts också årligen för fiske med passiva redskap.

⁶ 14 kap. Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område.

⁷ Ett totalt antal kilowattdagar fastställs för medlemsstaten varje år genom beslut i EU:s ministerråd. Medlemsstaten fördelar sedan de nationella kilowattdagarna mellan sina fiskefartyg som har efforttillstånd, så att varje fartyg tilldelas ett bestämt antal kilowattdagar.

⁸ 6 kap. 1 § Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

⁹ 6 kap. 2 § Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

¹⁰ 6 kap. 9 § Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

I det nuvarande systemet med fångstmängder per år i Östersjön har samtliga som beviljats torsktillstånd med trål haft möjlighet att utnyttja en årsranson. Många av dessa fartyg har haft lågt nyttjande av sina fiskemöjligheter, medan andra haft en högre aktivitet. På grund av lågt nyttjande av årsransonerna har fiske utan fångstbegränsningar ofta tillåtits efter några månader in på året (eller från början av året i östra Östersjön). De aktiva fartygen har därmed haft stor möjlighet att fiska större mängder så länge kvoten inte fiskats upp.

1.5.2 Begränsning av fiskeansträngning upphör i Västerhavet

EU:s ministerråd beslutade år 2008 om en långsiktig plan för torskbestånden i bland annat Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt¹¹. Planen som trädde i kraft år 2009 innehöll ett system för begränsning av fiskeansträngning (så kallad effort). Det nya systemet innebar att EU:s medlemsstater tilldelades en pott med kilowattdagar per redskapskategori. Det var upp till medlemsstaterna att fördela och förvalta dess tilldelade kilowattdagar. Systemet innehöll även incitament för selektivt fiske och åtgärder i syfte att undvika fångster av torsk, dels genom ytterligare tilldelning av kilowattdagar och dels genom möjlighet att undantas från systemet om mycket selektiva redskap användes. Genom en nyligen beslutad förordningsändring till den långsiktiga planen för torsk¹² har emellertid systemet för fiskeansträngning strukits. Effortsystemet med kilowattdagar kommer alltså att upphöra att gälla från år 2017.

I de inledande skälen till ändringsförordningen konstaterar EU-rådet och EU-parlamentet att det ansträngningssystem som fastställdes i den långsiktiga planen för torsk har lett till ett antal goda resultat vad gäller selektivitet och andra åtgärder för undvikande av torskfångst. Det bedöms emellertid att reglerna om fiskeansträngning utgör ett hinder för ett framgångsrikt genomförande av landningsskyldigheten för torsk eftersom systemet skulle hämma den flexibilitet som krävs för att anpassa fiskemönster, såsom val av område och fiskeredskap, när landningsskyldigheten väl införs.

1.5.3 Behov av ett nytt system att fördela fiskemöjligheter

Övergången från en landningsbaserad till en fångstbaserad förvaltning innebär en stor förändring för fisket såväl som för förvaltningen. Det ställer

¹¹ Rådets förordning (EG) nr 1342/2008 om upprättande av en långsiktig plan för torskbestånden och det fiske som utnyttjar de bestånden.

¹² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/... om ändring av rådets förordning (EG) nr 1342/2008 av den 18 december 2008 om upprättande av en långsiktig plan för torskbestånden och det fiske som utnyttjar de bestånden (ännu ej publicerad).

bland annat krav på ett system att fördela fiskemöjligheter som i största möjliga mån underlättar detta.

Korta fångstbegränsningsperioder innebär många tillfällen då fiskaren måste stämma av sin fångst mot fångstbegränsningen. Eftersom det är svårt att uppskatta fångstmängden blir antalet tillfällen när fångsten riskerar att överskrida fångstbegränsningen fler. Kortare fångstbegränsningsperioder kan därför bidra till ökad risk för utkast jämfört med längre perioder.

Ett fördelningssystem som kan fungera under en landningsskyldighet bör i största möjliga mån skapa förutsättningar för enskilda fiskare att efterleva skyldigheten att landa all fångst av kvoterade arter. Det innebär bland annat att det bör finnas en möjlighet att anpassa sina fiskemöjligheter för att kunna täcka fångster.

Ett system baserat på individuella fiskemöjligheter, i kombination med möjligheten att tillfälligt kunna överlåta dessa under året, bygger på eget ansvar för fiskemöjligheter och bedöms vara en möjlig väg för att minska risken för oönskade effekter såsom kollektiva redskapsstopp. Det medger också en ökad möjlighet för enskilda fiskare att anpassa sina fiskemöjligheter samt bättre planeringsmöjligheter under året.

Ett sådant system förutsätter att enskilda fiskare anpassar fiskemetoder och fiskemönster och vid behov använder möjligheten till tillfälliga överlåtelser för att öka sina fiskemöjligheter och därmed kunna fortsätta bedriva fiske.

1.5.4 Utgångspunkter vid utformandet av ett nytt fördelningssystem

Som ovan framgår är utgångspunkten för ett nytt system att fördela fiskemöjligheter att det ska underlätta införandet av landningsskyldigheten. Detta innebär att det nya systemet bör:

- skapa förutsättningar för enskilda fiskare att efterleva skyldigheten att landa all fångst av kvoterade arter, t.ex. genom en möjlighet att anpassa sina fiskemöjligheter
- motverka risken för kollektiva redskapsstopp genom individuellt ansvar för fiskemöjligheter

Utöver målet att ett nytt system att fördela fiskemöjligheter ska vara anpassat till en landningsskyldighet finns även ett stort antal övriga mål och intressen att ta hänsyn. Dessa innefattar ett beaktande av det småskaliga kustnära fisket, främjande av selektivt fiske samt möjliggörande av att de svenska kvoterna kan nyttjas i största möjliga mån.

2. Fördelning av årliga individuella fiskemöjligheter av demersala arter

2.1 Förslaget avser individuella fiskemöjligheter under år 2017

Förslaget i denna remiss avser årliga individuella fiskemöjligheter av demersala arter. I den mån överlåtelser av de årliga fiskemöjligheterna tillåts (se kapitel 3) gäller dessa endast under året.

Systemet att fördela fiskemöjligheter kan komma att anpassas inför år 2018. Förslaget utgör ett första steg att anpassa fördelningen av fiskemöjligheter till landningsskyldigheten. Samtidigt som det är viktigt med ett system som är stabilt över tid kan justeringar av systemet komma att behöva ske de kommande åren.

Det föreslagna systemet ska inte förväxlas med systemet med permanent överlåtbara fiskerättigheter som finns inom det så kallade pelagiska systemet som baseras på lagen om överlåtbara fiskerättigheter (2009:866). Motsvarande möjlighet föreligger inte för den fördelning som föreslås för demersala arter inför år 2017.

Den referensperiod som föreslås för beräkningen av fångsthistorik vid fördelningen av årliga demersala fiskemöjligheter kommer inte ändras vid nya fördelningar som kan komma att ske inom den närmaste framtiden.

2.2 Tillstånd inom det nya systemet

Såsom idag kommer krav på särskilda tillstånd för redskap att finnas för flera fisken. De fisken som avses omfattas av redskapstillstånd är i stort sett desamma som idag, men där finns vissa ändringar. För de fisken som kräver redskapstillstånd får, som tidigare, fiske endast bedrivas av de fiskelicensinnehavare som har ett sådant särskilt redskapstillstånd.

Förutom redskapstillstånd tillkommer det särskilda tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter". Det är ett slags "kvantitetstillstånd" i vilket en fiskelicensinnehavares tilldelade fiskemöjligheter för olika arter och kvotområden anges. Utöver redskapstillstånd kommer vissa fisken kräva tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter".

Fisken som avses omfattas av tillståndskrav är:

- Fiske efter demersala arter i Västerhavet med aktiva redskap (TR1, TR2 och TR2_R) oavsett fartygslängd samt passiva redskap (GN1, GT och LL) med fartyg som är 10 meter eller längre. För detta fiske krävs även det särskilda tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter".

- Tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Östersjön med fartyg som är 8 meter eller längre. För fiske med torskfångande *aktiva* redskap i Östersjön krävs även det särskilda tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter".
- Tillstånd för fiske efter nordhavsräka. För detta fiske krävs även det särskilda tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter".
- Tillstånd för fiske efter havskräfta med bur. För detta fiske krävs även det särskilda tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter".
- Tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten (efter vitfisk och nordhavsräka i Nordsjön, norsk zon). För detta fiske krävs även det särskilda tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter".

Fisken som *inte* avses omfattas av tillståndskrav och därmed heller inte krav på tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter" är:

- Fiske efter demersala arter i Västerhavet med passiva redskap med redskapsgrupperna GN1, GT och LL med fartyg under 10 meter samt för övriga passiva redskap oavsett fartygslängd.
- Fiske med torskfångande passiva redskap i Östersjön med fartyg mindre än 8 meter. (Det bör noteras att fiske med torskfångande passiva redskap i Östersjön med fartyg som är 8 meter eller längre kräver redskapstillstånd men inte tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter.")

De fisken som inte omfattas av tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter" kommer omfattas av kustkvoter som inte fördelas individuellt. Fiskelicensinnehavare med redskapstillstånd *och* demersala årliga fiskemöjligheter föreslås inte ha tillträde till kustkvoten även om de innehar ett mindre fartyg (se även avsnitt 2.5.2). Om exempelvis en licensinnehavare som har beviljats demersala årliga fiskemöjligheter för ett fartyg på tolv meter även bedriver fiske med ett fartyg på sju meter så räknas inte fångsten med det mindre fartyget av på kustkvoten utan på licensinnehavarens individuella tilldelning.

Under referensperioden (se avsnitt 2.4) krävdes inte särskilt tillstånd för fiske med trål med fartyg under 10 meter i Västerhavet, men i det nya systemet föreslås dessa omfattas av tillståndskrav och tillståndet "demersala årliga fiskemöjligheter". Denna kategori av fiskare har alltså inte tillträde till kustkvoten.

Den som har tråltillstånd (TR1 och TR2) i Västerhavet kommer även beviljas ristillstånd (TR2_R). Syftet är att möjliggöra en övergång till ett

mer selektivt fiske och därmed underlätta genomförandet av landningsskyldigheten.

2.3 Kvoter som föreslås omfattas av systemet med individuella årliga fiskemöjligheter

Utgångspunkten är att målarter och kvoter som bedöms kunna bli begränsande för fisket under en landningsskyldighet behöver omfattas av ett system med individuella årliga fiskemöjligheter under år 2017. De arter som föreslås fördelas sammanfattas i tabell 1. Äkta tunga bedöms bli en begränsande art men den anses inte vara lämplig för en individuell fördelning då tilldelningarna på individuell nivå skulle bli väldigt låga.

Tabell 1: Översikt av kvoter som föreslås fördelas samt kvoternas storlek under år 2016.

Fiskslag	Kvotområde	Sveriges kvot 2016 i ton
Bleka, Vitling	Nordsjön, Norsk zon	190
Gråsej	Nordsjön/Skagerrak/Kattegatt/Östersjön	371
Gråsej	Nordsjön, Norsk zon	880
Havskräfta	Skagerrak/Kattegatt/Östersjön	2 893
Kolja	Nordsjön, joint	245
Kolja	Nordsjön, Norsk zon	707
Kolja	Skagerrak/Kattegatt/Östersjön	374
Räka	Nordsjön, Norsk zon	172
Räka	Skagerrak/Kattegatt	2 282
Rödspotta	Skagerrak	491
Torsk	Nordsjön, joint	38
Torsk	Nordsjön, Norsk zon	382
Torsk	Skagerrak	673
Torsk	Kattegatt	137
Torsk	Västra Östersjön (ICES delområden 22-24)	1 978
Torsk	Östra Östersjön (ICES delområden 25-32)	9 575
Vitling	Skagerrak/Kattegatt	99

2.4 Fördelningen av demersala årliga fiskemöjligheter baseras på fångsthistorik under en referensperiod

För de fiskelicensinnehavare som kommer omfattas av demersala årliga fiskemöjligheter är tidigare bedrivet fiske (fångsthistorik) grunden för fördelningen av de individuella fiskemöjligheterna, med undantag för den fördelningsmodell som föreslås inom räkfisket. Principerna för beräkningen av fångsthistorik sammanfattas nedan (en mer detaljerad beskrivning finns i bilaga 2).

Beräkningen av fångsthistorik utgår från referensperioden 2011-2014. En referensperiod om fyra år har valts för att vara representativ för en yrkesfiskares fiskeverksamhet.

För att ta hänsyn till tillfälliga avvikelser i fiskemönstret föreslås att det sämsta året för varje art och kvotområde tas bort. Detta minskar den negativa effekten för den som t.ex. har varit sjuk eller föräldraledig under referensperioden och på grund av detta haft ett sämre år.

Beräkningen av fångsthistorik utgår från fiskelicensinnehavarens totala fångsthistorik och inte från enskilda fartyg. Detta innebär t.ex. att skrovbyten eller byte av signal inte påverkar historiken. Vid kvotavräkningen avräknas licensinnehavarens fiske på den individuella fiskemöjligheten oavsett vilket fartyg denne fiskat med.

Eftersom även fiske med trålfartyg under 10 meter föreslås omfattas av tillståndskrav (vilket de inte gör idag) och tilldelas demersala årliga fiskemöjligheter kommer även denna kategori av fiskare att få tillgodoräkna sig sin fångsthistorik under referensperioden.

Vid beräkningen av fångsthistorik tas hänsyn till byten av tillståndshavare under och efter referensperioden, fram till och med den 15 oktober 2016, genom att fångsthistoriken tillgodoräknas den nye tillståndshavaren.

Det tas även hänsyn till permanent omfördelad fiskeansträngning som skett inom de så kallade rist- och efforttillstånden under och efter referensperioden, fram till och med den 15 oktober 2016, genom att fångsthistoriken tillgodoräknas den nye tillståndshavaren. Samma princip tillämpas för omfördelade "torskveckor" inom torskstillstånden i Östersjön.

Den som har ett vilande tillstånd¹³ kan tillgodoräkna sig sin fångsthistorik under referensperioden under förutsättning att personen beviljas en fiskelicens under året.

¹³ Med vilande tillstånd avses att en fiskare har rätt till särskilt tillstånd men för tillfället saknar fiskelicens.

2.5. Fördelningsprinciper utöver fångsthistorik

På grund av fiskeriers olika karaktär har utformningen av fördelningssystemet tagit hänsyn till detta (detaljerade förslag för respektive fiskeri finns i bilaga 3), men några generella principer beskrivs nedan.

2.5.1 Grundnivåer

Det kan finnas olika skäl till att "lyfta upp" en fiskelicensinnehavares tilldelade fiskemöjlighet av en viss art till en lägsta nivå (en så kallad grundnivå) i de fall en fördelning baserat på fångsthistorik medför att denna nivå inte uppnås.

Grundnivå för bifångster för i bur- och ristfiske

För att främja möjligheten till selektivt fiske är avsikten att ett tillägg i tilldelad kvantitet av fiskarter ska göras för de fiskelicensinnehavare som har tillstånd för de selektiva bur- och ristfiskena efter havskräfta och nordhavsräka. Avsikten är att licensinnehavare som har tillstånd för bur- och ristfiske efter havskräfta och nordhavsräka kommer upp till en grundnivå för sina bifångster, i det fall att man inte når denna nivå genom sin egen fångsthistorik.

HaV måste årligen bedöma hur stor del av de nationella kvoterna som ska avsättas för bur- och ristfiskets bifångster. I bedömningen ska hänsyn tas till fiskelicensinnehavarens tilldelning av målarterna havskräfta och nordhavsräka, de förväntade bifångsterna i fisket, de nationella kvoterna för bifångstarna samt fördelning till andra licensinnehavare som inte beviljats tillstånd att fiska med bur eller rist. Hänsyn tas också till det gradvisa genomförandet av landningsskyldigheten och eventuella möjligheter att göra undantag¹⁴ från denna.

Grundnivå för demersala årliga fiskemöjligheter

Om en fördelning ger mindre kvantitet än 1 200 kg per särskilt tillstånd föreslås ett tillägg göras så att varje tillståndshavare minst uppnår denna grundnivå för demersala årliga fiskemöjligheter.

Nivån på 1 200 kg utgår från att en tillståndshavare ska ha en möjlighet att uppfylla infiskningskravet på 1 000 kg (se även avsnitt 2.7) för att beviljas förnyat tillstånd. I ett blandfiske bör tilldelningen för att nå upp till grundnivån om 1 200 kg bestå av en artsammansättning som så långt som möjligt motsvarar de förväntade fångsterna. Hänsyn måste också tas till tillgängliga fiskemöjligheter eftersom svenska kvoter och förhållandet mellan dessa varierar år från år.

¹⁴ Undantag kan medges vid t.ex. hög överlevnad eller om ökad selektivitet är svår att uppnå (så kallat de minimis undantag).

2.5.2 Principer för småskaligt kustnära fiske

Kustkvoter

De som endast fiskar med passiva redskap i Västerhavet och Östersjön (undantaget de som fiskar med passiva redskap med tillståndskrav i Västerhavet) föreslås, som ovan beskrivits, inte tilldelas demersala årliga fiskemöjligheter. De kategorier av fiskare som inte tilldelas dessa fiskemöjligheter kommer att få möjlighet att bedriva fiske inom så kallade kustkvoter där ingen fördelning på individuell nivå sker.

HaV kommer årligen bestämma hur de för svenskt fiske tillgängliga fiskemöjligheterna ska fördelas mellan olika kategorier av fiskelicensinnehavare, och då också hur stor del av kvoterna som kommer tilldelas kustkvoterna. Utgångspunkter för detta beslut är bland annat kvotnivåerna, hur kvoterna tidigare har fördelats och nyttjats, genomförandet av landningsskyldigheten och hänsyn till det småskaliga kustnära fisket.

Om en fiskelicensinnehavare har särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter föreslås att allt dennes fiske avräknas på dessa. En licensinnehavare kan därmed inte fiska på både kustkvot och på den andel av kvoten som fördelas genom individuella årliga fiskemöjligheter. Licensinnehavare med särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter har inte tillträde till kustkvoten även om de också har fartyg under 10 meter.¹⁵ Vid beräkningen av fångsthistorik kommer fångsthistoriken hänförlig även det mindre fartyget att tillgodoräknas licensinnehavaren.

Det ska också noteras att de som fiskar med trål med fartyg under 10 meter (som idag inte kräver särskilt tillstånd) inte kommer ha tillträde till kustkvoten utan kommer omfattas av systemet med individuella årliga fiskemöjligheter.

När gäller torsk och makrill bedöms det emellertid finnas behov av fångstbegränsningar för fisket inom kustkvoten för att förhindra ett alltför snabbt nyttjande av dessa kvoter under året, vilket skulle kunna leda till redskapsstopp och därmed stopp för större delen av det småskaliga kustnära fisket. Fångstbegränsningar per månad föreslås därför finnas för dessa kvoter. Fångstbegränsningsperioden föreslås alltså förlängas från en vecka till en månad med hänsyn till landningsskyldigheten.

¹⁵ Detta innebär exempelvis att om fiske sker med t.ex. ett 7-meters fartyg och man har ett "kvantitetstillstånd" med ett 12-meters fartyg så räknas fångsten inte av på kustkvoten utan på fiskelicensinnehavarens individuella tilldelning.

Räkfisket

Inom räkfisket finns inte en naturlig uppdelning mellan passiva och aktiva redskap på samma sätt som i vissa andra fisken. Därför föreslås inte den typ av kustkvot som ovan beskrivs inom detta fiske. Däremot föreslås en indelning av räkfisket i två segment: ett med tillståndshavare som i nuvarande ransonsklasssystem tillhör ransonsklass A-C och ett med tillståndshavare som tillhör ransonsklass D-E. Överlåtelser av fiskemöjligheter kommer vara tillåtna inom respektive segment men inte mellan segmenten. Detta syftar till att skydda de mindre fartygen och förhindra köp av dessa.

Genom den föreslagna fördelningsmodellen för nordhavsräka (se bilaga 2 för detaljer) gynnas främst mindre fartyg på så sätt att deras andelar av den totala räkkvoten generellt blir högre jämfört med om fördelningen skulle baseras på fångsthistorik. Fördelningsmodellen medför alltså en utjämnande effekt som gynnar de mindre fartygen.

2.6 Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter under året (koncentrationsnivåer)

Genom att fiskemöjligheterna kan överlåtas tillfälligt under året har fiskelicensinnehavaren större möjlighet att matcha sina fiskemöjligheter med de faktiska fångsterna. Även om sådana överlåtelser bara kan ske tillfälligt över året kan denna möjlighet leda till så kallad koncentration genom att en licensinnehavare köper upp stora andelar av de nationella fiskemöjligheterna. Ett sådant förfarande kan skapa regional obalans.

För att motverka en alltför stor koncentration av fiskemöjligheterna föreslås att en fiskelicensinnehavares högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter under året begränsas. Denna är uttryckt som procent av den andel av den nationella kvoten som görs tillgänglig för årliga demersala fiskemöjligheter.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter föreslås för arterna torsk, kolja och gråsej i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön samt havskräfta, räka och vitling i Skagerrak och Kattegatt. Nivåerna baseras på kvoternas storlek och värde, antalet tillstånd, tidigare fångstnivåer och den koncentrationsnivå som finns i fisket idag vid en beräkning på fångsthistorik. Avsikten är att ingen fiskelicensinnehavare ska begränsas av koncentrationsnivåerna redan vid den ursprungliga fördelningen och att en viss flexibilitet ska finnas för alla. Föreslagen till högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter under året sammanfattas i tabell 2.

Ett högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter föreslås inte för de fisken där det endast finns ett fåtal fiskande fartyg. Detta gäller fisket efter vitfisk i Nordsjön, norsk zon och efter rödspotta i Skagerrak.

Tabell 2: Förslagen till högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer).

Fiskslag	Kvotområde	Föreslagen koncentrationsnivå (%)
Gråsej	Nordsjön/Skagerrak/Kattegatt/Östersjön	10
Havskräfta	Skagerrak/Kattegatt/Östersjön	5
Kolja	Skagerrak/Kattegatt/Östersjön	15
Räka	Skagerrak/Kattegatt	5 respektive 10 ¹⁶
Torsk	Skagerrak	10
Torsk	Kattegatt	15
Torsk	Västra Östersjön (ICES delområden 22-24)	15
Torsk	Östra Östersjön (ICES delområden 25-32)	10
Vitling	Skagerrak/Kattegatt	10

2.7 Infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd

I syfte att motverka förekomsten av inaktiva fartyg i den svenska fiskeflottan föreslås att krav på infiskning behålls för att beviljas förnyat tillstånd. Systemet kan annars ge inlåsnings effekter där inaktiva yrkesfiskare tilldelas kvantiteter som inte nyttjas.

Saknas infiskningskrav kan det även leda till att flertalet fartyg blir liggande vid kaj hela året vilket skulle innebära en omstrukturering av fiskeflottan, vilket inte är avsikten med systemet.

Förslaget är att en fiskelicensinnehavare måste landa minst 1 000 kg fångst/tillstånd för att beviljas förnyat redskapstillstånd. Infiskningskravet ska vara uppfyllt senast den 30 november varje år.

2.8 Nyetablering

Det kommer finnas möjlighet att nyetablera sig inom fisket i den mån beståndssituationen för olika arter medger det. I dagsläget är relationen mellan kapacitet och beståndssituationen för flertalet arter sådan att möjligheten till nyetablering inom den närmaste framtiden troligen kommer vara låg. Den som önskar nyetablera sig inom de fisken som kräver redskapstillstånd måste inkomma med en ansökan senast den 1 oktober året före det kalenderår som fisket avses påbörjas.

¹⁶ För räkfisket föreslås två separata koncentrationsnivåer då tillståndshavarna delas in i två segment. Se vidare om hur räkfisket föreslås fördelas i bilaga 3.

För de som beviljas nyetablering inom fisken som kräver tillstånd kommer en särskild grundtilldelning för nyetablerade beviljas. Grundtilldelningens storlek kommer utgå från tillgängliga fiskemöjligheter och nivån på etablerade fiskelicensinnehavares tilldelning av olika arter inom det fisket. Hänsyn kommer också tas till den nyetablerades samtliga fiskemöjligheter.

Om en fiskelicensinnehavare ska fiska på kustkvoten så kommer denne som nyetablerad få lov att fiska på den, så länge samma licensinnehavare inte sedan tidigare har beviljats en individuell fördelning (kvantitetstillstånd) med ett annat fartyg.

2.9 Möjlighet att byta tillståndshavare vid ägarkontinuitet och generationsskifte

Det kommer fortsatt finnas möjlighet att byta tillståndshavare och på så sätt möjliggöra förnyring av fiskarkåren. Byte av tillståndshavare kan idag ske inom ett fiskeföretag genom generationsskifte samt när ägarkontinuitet förelegat i ett fiskefartyg i tre år. Denna möjlighet har dock inte funnits för dem som haft tillstånd att fiska efter havskräfta med bur, vilket nu kommer ges. Med ägarkontinuitet förstås att byte av tillståndshavare kan ske om anknytning av betydelse har förelegat mellan ett fiskefartygs distriktsbeteckning och fysiska personer som kontinuerligt har haft ägarandelar i ett fiskefartyg under de tre senaste åren.

3. Överlåtelser av fiskemöjligheter

De årliga demersala fiskemöjligheterna kan under året omfördelas mellan fiskelicensinnehavare med demersala fiskemöjligheter. HaV måste godkänna överlåtelserna för att den ska ha verkan. Hinder mot överlåtelserna kan vara att man inte förfogar över kvantiteten som man vill överföra eller att koncentrationsspärrar överskrids. De som har vilande tillstånd, på grund av att de tillfälligt saknar fiskelicens, kan heller inte överlåta eller ta emot kvantitet. Överlåtelserna får inte heller försvåra genomförandet av landningsskyldigheten. Med detta avses att överlåtelserna inte får försvåra för givande eller mottagande licensinnehavare att matcha sina fiskemöjligheter med de faktiska fångsterna. Detta är i första hand licensinnehavarens ansvar att bedöma, men HaV kan också avslå en ansökan om överlåtelserna försvårar efterlevnaden av landningsskyldigheten. I räkfisket föreslås en begränsning av möjligheten att överlåta fiskemöjligheter på så sätt att licensinnehavare i det större segmentet inte kan överföra fiskemöjligheter från det mindre segmentet. Avsikten är att skydda det småskaliga fisket som generellt har regional betydelse.

Ansökan om godkännande av en överlåtelserna ska göras skriftligen (gemensamt av både köparen och säljaren) via en e-tjänst som HaV tillhandahåller, eller på en blankett fastställd av myndigheten. Blanketten ska ha inkommit minst fyra veckor innan överlåtelseravtalet ska träda ikraft. Om ansökan görs elektroniskt ska den vara inne inkommen tre veckor innan den ska träda ikraft.

Innan regleringen träder ikraft kommer berörda innehavare av årliga demersala fiskemöjligheter informeras närmare om det praktiska förfarandet gällande överlåtelserna.

En förutsättning för att få lov att bedriva fiske är att fiskelicensinnehavaren har kvottäckning för sina förväntade fångster. Annars riskeras ett överskridande av de individuella fiskemöjligheterna. Om en licensinnehavare överskrider tilldelade fångstmängder föreslås dennes demersala årliga fiskemöjligheter återkallas eller kommande tilldelningar reduceras med den kvantitet som motsvarar överfisket. Ett överfiske kan annars gå ut över andra licensinnehavare genom att deras tilldelning minskas, medan den som överskrider sin tilldelning gynnas genom ökade fiskemöjligheter (men riskeras att åtalas). Ett överskridande av Sveriges nationella kvot kan komma att innebära att Sveriges kvot påföljande år minskas med minst motsvarande kvantitet (se artikel 105 i kontrollförordningen¹⁷).

¹⁷ Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs.

Bilaga 1. Föreskriftsförslag

Havs- och vattenmyndigheten har följande förslag till föreskrift

1. 1. Förslag till ändring i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet

Med stöd av 2 kap. 7 och 20 §§ förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen föreslås att Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet

dels att 6 kap. 1 a - 8 och 10 §§ ska upphöra att gälla

dels att rubrikerna närmast 6 kap 1, 2, 4, 5 och 6 §§ ska upphöra att gälla

dels att 3 kap. 2, 8 och 11 §§, 6 kap. 1 och 9 §§, 7 kap. 4 § och 8 kap. 2 § samt rubrikerna till 3 kap. 2 §, 6 kap. och 6 kap 1 § ska ha följande lydelse

dels att det i föreskriften ska införas nya bestämmelser 10 kap. 1- 19 §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>3 kap. Gemensamma bestämmelser om särskilt tillstånd</p> <p><i>Automatisk förnyelse av särskilda tillstånd i vissa fall</i></p> <p>2 § Den som har haft särskilt tillstånd för fiske</p> <p>1. efter pelagiska arter enligt 5 kap 1 §,</p> <p>2. med torskfångande redskap i Västerhavet enligt 6 kap. 1 §,</p> <p>3. efter havskräfta med trål med sorteringsgaller enligt 6 kap. 2 §,</p> <p>4. med torskfångande redskap i Östersjön enligt 6 kap. 9 §,</p> <p>5. efter havskräfta med bur enligt 7 kap 1 §,</p> <p>6. efter nordhavsräka enligt 8 kap 1 §, eller</p> <p>7. efter ål enligt 3 kap. 1 § i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak,</p>	<p>3 kap. Gemensamma bestämmelser om särskilt tillstånd</p> <p><i>Automatisk ansökan om särskilda tillstånd i vissa fall</i></p> <p>2 § Den som har haft särskilt tillstånd enligt bestämmelserna i denna föreskrift eller för fiske efter ål enligt 3 kap. 1 § i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön under den förvaltningsperiod som föregår den aktuella behöver inte ansöka om förnyat tillstånd.</p> <p>Tillståndshavare som inte vill ha förnyat särskilt tillstånd ska skriftligen meddela detta till Havs- och vattenmyndigheten. Om ägaren till fartyget är annan än tillståndshavaren ska även ägaren</p>

<p><i>Kattegatt och Östersjön under den förvaltningsperiod som föregår den aktuella behöver inte ansöka om förnyat tillstånd.</i></p>	<p>eller behörig företrädare för denne underteckna en sådan skrivelse eller lämna fullmakt för fiskelicensinnehavaren.</p>
<p><i>Tillståndshavare som inte vill ha förnyat särskilt tillstånd ska skriftligen meddela detta till Havs- och vattenmyndigheten. Om ägaren till fartyget är annan än tillståndshavaren ska även ägaren eller behörig företrädare för denne underteckna en sådan skrivelse eller lämna fullmakt för fiskelicensinnehavaren.</i></p>	<p><i>Bestämmelserna i första styckena gäller inte ansökan om särskilt tillstånd för att bedriva fiskeverksamhet utanför EU:s fiskevatten enligt 4 kap.</i></p>

Motivering: Bestämmelsen om automatisk förnyelse av tillstånd justeras med hänsyn till föreslagna ändringar i tillståndsbestämmelserna. Ändringarna i tillståndsbestämmelserna består i att 6 kap. 1 § och 2 §§ slås ihop samt att det tillkommer ett särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter enligt ett nytt 10 kap. Eftersom alla särskilda tillstånd i den aktuella föreskriften omfattas av bestämmelsen om automatisk förnyelse av tillstånd, så behövs ingen hänvisning göras till de separata bestämmelserna. Paragrafen kan därför förenklas. Automatisk ansökan gäller dock inte för tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten, vilket framgår av ett nytt sista stycke.

Bakgrunden till bestämmelsen om automatisk förnyelse av tillstånd är att en årlig ansökan om särskilda tillstånd var en onödig administrativ börda för både den enskilde tillståndshavaren och myndigheten. Eftersom det handlar om automatisk ansökan och inte automatisk förnyelse av tillstånd så justeras rubriken för att bättre återspegla paragrafens innehåll.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p><i>Byte av tillståndshavare inom fiskeföretaget</i></p> <p>8 § Förnyat särskilt tillstånd för fiske enligt 6 kap. 1, 2 och 9 §§, och 8 kap. 1 § dessa föreskrifter samt bilaga 7, stycke B 2.7, Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, kan beviljas om förutsättningarna i andra och tredje styckena är uppfyllda.</p> <p>Förnyat tillstånd får beviljas om fiskeverksamheten har bedrivits under oförändrad distriktsbeteckning</p> <p>1. av en och samma fiskelicensinnehavare, eller</p> <p>2. flera efter varandra följande fiskelicensinnehavare</p> <p>a. om anknytning av betydenhet under de tre senaste åren kontinuerligt har förelegat mellan fiskefartygets distriktsbeteckning och fysiska personer som har ägarandelar (ägarkontinuitet), eller</p> <p>b. där tillståndshavarna har anknytning till varandra genom släktskap som vid generationsskifte inom familj eller annan liknande omständighet.</p> <p>Undantag från kravet på oförändrad distriktsbeteckning kan göras om orsaken till bytet av beteckning är att fartyget har bytt hemmahamn eller liknande omständighet som inte innebär att ägarstrukturen för fartyget har förändrats.</p>	<p><i>Byte av tillståndshavare inom fiskeföretaget</i></p> <p>8 § Förnyat särskilt tillstånd för fiske enligt dessa föreskrifter samt bilaga 7, stycke B 2.7, Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:36) om fiske i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, kan beviljas om förutsättningarna i andra och tredje styckena är uppfyllda.</p> <p>Förnyat tillstånd får beviljas om fiskeverksamheten har bedrivits under oförändrad distriktsbeteckning</p> <p>1. av en och samma fiskelicensinnehavare, eller</p> <p>2. flera efter varandra följande fiskelicensinnehavare</p> <p>a. om anknytning av betydenhet under de tre senaste åren kontinuerligt har förelegat mellan fiskefartygets distriktsbeteckning och fysiska personer som har ägarandelar (ägarkontinuitet), eller</p> <p>b. där tillståndshavarna har anknytning till varandra genom släktskap som vid generationsskifte inom familj eller annan liknande omständighet.</p> <p>Undantag från kravet på oförändrad distriktsbeteckning kan göras om orsaken till bytet av beteckning är att fartyget har bytt hemmahamn eller liknande omständighet som inte innebär att ägarstrukturen för fartyget har förändrats.</p> <p><i>Bestämmelsen gäller inte tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten enligt 4 kap. eller sådana överlåtbara pelagiska fiskerättigheter som regleras i 5</i></p>

	<i>kap.</i>
--	-------------

Motivering: Bestämmelsen anpassas till förslaget att slå ihop 6 kap. 1 och 2 §§ samt ett nytt 10 kap. om demersala årliga fiskemöjligheter. Principen om ägarkontinuitet bör tillämpas för alla tillstånd som regleras i den aktuella föreskriften, med undantag från tillstånd för fiske utanför EU:s fiskevatten. Paragrafen kan därför förenklas genom att en uppräknig av tillstånden tas bort och ett undantag görs för tillstånd enligt 4 kap. Bestämmelsen ska inte heller gälla överlåtbara pelagiska fiskerättigheter som regleras i 5 kap.

Bakgrunden till bestämmelsen är att flera personer kan äga ett fiskefartyg och driva ett fiskeföretag tillsammans, medan endast en person kan vara fiskelicensinnehavare. För att inte orimliga situationer ska uppstå om licensinnehavaren avslutar sitt engagemang i företaget tillåts byte av tillståndshavare inom fiskeföretaget, vilket inkluderar generationsskiften inom företaget. En sådan praxis behövs inte när det gäller överlåtbara pelagiska fiskerättigheter eftersom sådana fiskerättigheter kan överlåtas permanent.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p><i>Dispens</i></p> <p>11 § Om det behövs för något vetenskapligt ändamål eller om det finns särskilda skäl kan Havs- och vattenmyndigheten medge undantag från bestämmelserna i denna föreskrift.</p>	<p><i>Dispens</i></p> <p>11 § Om det behövs för något vetenskapligt ändamål eller om det finns särskilda skäl kan Havs- och vattenmyndigheten medge undantag från bestämmelserna i denna föreskrift.</p> <p><i>Undantag får inte avse bestämmelser om fördelning av fiskerättigheter eller fiskemöjligheter.</i></p>

Motivering: Beräkning av fiskerättigheter och fiskemöjligheter ska resultera i en kvotandel och en årlig kvantitet som får fångas för olika arter och för varje fiskelicensinnehavare som omfattas av systemet. En sådan beräkning måste göras enligt en matematisk metod. En förändring för en licensinnehavare förändrar utfallet för samtliga. Genom de nationella kvoterna finns också en begränsning i hur mycket kvantitet som kan fördelas mellan licensinnehavare. Det ska därför inte vara möjligt att medge

undantag från bestämmelserna hur fiskerättigheter och fiskemöjligheter ska fastställas på grund av särskilda skäl.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>6 kap. Tillstånd för fiske enligt EU:s förvaltningsplaner för torsk</p> <p>Tillstånd för fiske enligt EU:s förvaltningsplan för torsk i Västerhavet</p> <p>Tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön</p> <p>1 § Fiske i Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön med ett svenskt fiskefartyg vars största längd är tio meter eller mer, med redskap ur någon av de redskapsgrupper som räknas upp i punkten 1 i bilaga I i förordning (EG) nr 1342/2008, får endast bedrivas efter särskilt tillstånd av Havs- och vattenmyndigheten.</p> <p>En fiskelicensinnehavare får högst inneha ett sådant särskilt tillstånd. För fiske efter havskräfta med bottentrål försedd med sorteringsgaller gäller inte denna paragraf, utan vad som föreskrivs i 2 § om särskilt tillstånd.</p> <p>Havs- och vattenmyndigheten får bevilja en fiskelicensinnehavare ett förnyat tillstånd om licensinnehavaren med stöd av sådant tillstånd som avses i första stycket, i fiskeloggbok eller kustfiskejournal, har rapporterat en landad fångst av minst 1 000 kilogram under perioden 1 februari – 31 december kalenderåret före den förvaltningsperiod som det förnyade tillståndet avser.</p>	<p>6 kap. Tillstånd för fiske med torskfångande redskap</p> <p>Tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Västerhavet</p> <p>1 § I Kattegatt, Skagerrak och Nordsjön får ett svenskt fiskefartyg endast efter särskilt tillstånd av Havs- och vattenmyndigheten ombord medföra eller använda</p> <p>1. aktiva redskap bestående av bottentrålar och not vilkas maskstorlek är</p> <p>a) 100 millimeter eller större (TR₁),</p> <p>b) 70 millimeter eller större men mindre än 100 millimeter (TR₂),</p> <p>c) 70 millimeter eller större men mindre än 90 millimeter och försedd med artsorterande rist enligt tillägg II i bilaga III till rådets förordning (EG) nr 43/2009 (TR_{2_R}),</p> <p>2. bomtrålar med maskor som är</p> <p>a) 120 millimeter eller större (BT₁),</p> <p>b) 80 millimeter eller större men mindre än 120 millimeter (BT₂),</p> <p>3) passiva redskap bestående av</p> <p>a) nät och insnärjningsnät (GN₁),</p> <p>b) grimgarn (GT), eller</p> <p>c) långrevar (LL).</p> <p>En fiskelicensinnehavare får högst inneha ett sådant särskilt tillstånd.</p>

<p>Tillstånd kan även beviljas fiskelicensinnehavare som kan visa att kapacitet, mätt i kilowatt, har förts ut i enlighet med bestämmelserna i punkten 3 i bilaga IIA till den årliga kvotförordningen för Västerhavet, för att möjliggöra fiske med det fartyg som tillståndsansökan avser. Förutsättningen är att antalet tillstånd inte ökar. Fiskelicensinnehavare som fört ut kapacitet kan för efterföljande förvaltningsperioder inte erhålla tillstånd grundat på den utförda kapaciteten.</p> <p>Tillstånd ska avse en bestämd fiskeansträngning, uttryckt i kilowattdagar, inom vilken respektive sådan redskapsgrupp som avses i första stycket högst får användas i de olika havsområdena under förvaltningsperioden 1 februari - 31 januari. Havs- och vattenmyndigheten fastställer fiskeansträngningens storlek på grundval av den fiskeansträngning som erhållits i särskilt tillstånd för fiske med torskfångande redskap under den förvaltningsperiod som föregått den som ansökan eller det förnyade tillståndet avser.</p>	<p>Tillståndskravet i första stycket gäller inte fartyg under tio meter som fiskar med passiva redskap.</p> <p>Havs- och vattenmyndigheten får bevilja en fiskelicensinnehavare ett förnyat tillstånd om licensinnehavaren med stöd av sådant tillstånd som avses i första stycket, i fiskeloggbok eller kustfiskejournal, har rapporterat en landad fångst av minst 1 000 kilogram under perioden 1 januari - 30 november kalenderåret före den förvaltningsperiod som det förnyade tillståndet avser.</p> <p>Den som haft särskilt tillstånd att fiska med sådan trål som anges i första stycket 1 a eller b får även beviljas tillstånd att fiska med sådan rist som anges i första stycket 1 c.</p>
--	---

Motivering: Bestämmelsen anpassas med hänsyn till nya EU-bestämmelser enligt följande.

Rubriken ändras då den blir missvisande i förhållande till att en ny EU-förordning om flerårig plan för Västerhavet ska omfatta flera arter och inte bara torsk.

Eftersom den nuvarande torskplanen för Västerhavet kommer att ersättas av en flerårig plan för flera arter ersätts hänvisningen till EU-förordningen med en uppräknig av de aktuella redskapen direkt i första stycket. Inget svenskt fartyg har tillstånd för fiske med bomtrål, men det finns en

skyldighet för medlemsstaterna att behålla det tillståndskrav som tidigare framgick av EU-förordningen.¹⁸

Nytt i denna del är att alla trålfartyg föreslås omfattas av tillståndskravet, även de under tio meter. Vidare föreslås den som har tråltillstånd även kunna beviljas tillstånd för fiske efter havskräfta med bottentrål försedd med sorteringsgaller (artsorterande rist) för att möjliggöra ett selektivt fiske och därmed underlätta landningsskyldigheten.

Begränsning av fiskeansträngningen för torskfångande redskap i Västerhavet (även kallat kilowatt dagar) försvinner genom ändring i EU:s nuvarande långsiktiga plan för torsk i Västerhavet¹⁹. Detta innebär att

- tillståndskravet för fiske efter havskräfta med bottentrål försedd med artsorterande rist inte behöver särregleras i egen bestämmelse i 6 kap. 2 § utan bestämmelserna i 6 kap. 1 och 2 §§ kan slås samman²⁰.
- att alla hänvisningar till fiskeansträngningssystemet ska utgå från föreskriften.

Även begränsningen i kilowatt för fartyg som har särskilt tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Västerhavet förväntas avskaffas i den nya flerartsplanen. Föreskriften anpassas till detta genom att regleringen om utförsel utgår. Utförsel av kilowatt har varit en möjlighet att byta tillståndshavare som inte kommer att finnas kvar när EU-bestämmelsen som regeln grundar sig på försvinner. Eftersom det ännu är oklart när den nya flerårsplanen antas och vad den kommer att innehålla så kan föreskriften behöva justeras ytterligare på denna punkt, t.ex. genom ett senare ikraftträdande i denna del.

Det datum som infiskningskravet ska vara uppfyllt justeras från 31 december till 30 november. I ett system med tillfälligt överlåtbara fiskemöjligheter måste det vara klart tidigare under året vilka som ska beviljas tillstånd kommande år eftersom beräkningen av årets tilldelning påverkas av hur många tillståndshavare som ingår i systemet.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	1 b § Tillstånd för fiske efter

¹⁸ Artikel 10 i Rådets förordning (EG) nr 1342/2008 av den 18 december 2008 om upprättande av en långsiktig plan för torskbestånden och det fiske som utnyttjar de bestånden och om upphävande av förordning (EG) nr 423/2004.

¹⁹ Rådets förordning (EG) nr 1342/2008 av den 18 december 2008 om upprättande av en långsiktig plan för torskbestånden och det fiske som utnyttjar de bestånden och om upphävande av förordning (EG) nr 423/2004.

²⁰ Kräftfisket med artsorterande rist omfattas inte av fiskeansträngningssystemet enligt rådets förordning (EG) nr 754/2009.

	<p>demersala arter i Västerhavet kan också beviljas för nyetablering i den utsträckning som beståndssituationen tillåter. Vid nyetablering beaktas betydelsen av fisket i förhållande till annat fiske som den sökande bedriver samt behoven av regional utveckling eller andra särskilda skäl.</p> <p>En ansökan om nyetablering ska ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten senast den 1 oktober året före det kalenderår som fisket avses påbörjas. En ansökan som inkommer senare än den 1 oktober före det år som fisket ska bedrivas ska avskrivas från vidare handläggning.</p>
--	--

Motivering: Om byte av tillståndshavare inte längre är möjligt genom utförelse av kilowatt behövs det fortsatt finnas möjlighet att nyetablera sig i fisket. Eftersom redskapstillstånden enligt 1 § kompletteras med årliga fiskemöjligheter behövs en sista ansökningsdag så att årets tilldelning kan fastställas för varje tillståndshavare. Bestämmelserna om nyetablering utformas på ett likartat sätt för olika kategorier av redskapstillstånd. En grundläggande förutsättning för nyetablering är att beståndssituationen tillåter det.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>Tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Östersjön 9 § I Östersjön får ett svenskt fiskefartyg vars största längd är åtta meter eller mer endast efter särskilt tillstånd av Havs- och vattenmyndigheten ombord medföra eller använda 1. aktiva redskap bestående av trål, snurrevad eller liknande släpredskap vilkas maskstorlek är 105 millimeter eller mer, eller</p>	<p>Tillstånd för fiske med torskfångande redskap i Östersjön 9 § I Östersjön får ett svenskt fiskefartyg endast efter särskilt tillstånd av Havs- och vattenmyndigheten ombord medföra eller använda 1. aktiva redskap bestående av trål, snurrevad eller liknande släpredskap vilkas maskstorlek är 105 millimeter eller mer, eller 2. passiva redskap bestående av</p>

<p>2. passiva redskap bestående av</p> <p>a) bottensatta nät, insnärjningsnät eller grimgarn vilkas maskstorlek är 110 millimeter eller mer, eller</p> <p>b) krokredskap vid fiske efter torsk.</p> <p>En fiskelicensinnehavare får högst inneha ett sådant särskilt tillstånd som avses i första stycket.</p> <p>Havs- och vattenmyndigheten får bevilja en fiskelicensinnehavare ett förnyat tillstånd om licensinnehavaren i fiskeloggbok eller kustfiskejournal har rapporterat en landad fångst om minst</p> <p>1. 1 000 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd enligt första stycket punkten 1, eller</p> <p>2. 200 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd enligt första stycket punkten 2.</p> <p>Rapporteringen enligt <i>tredje</i> stycket ska avse fiske under perioden 1 januari – 30 november kalenderåret före det år ansökan avser och vars <i>fartygskapacitet därefter inte har ökats.</i></p> <p><i>Tillstånd kan även beviljas fiskelicensinnehavare som kan visa att kapacitet, mätt i kilowatt, har förts ut i enlighet med bestämmelserna i artikel 10 i rådets förordning (EG) nr 1098/2007, för att möjliggöra fiske med det fartyg som tillståndsansökan avser.</i></p> <p><i>Förutsättningen är att antalet tillstånd inte ökar.</i></p> <p><i>Fiskelicensinnehavare som fört ut kapacitet kan för efterföljande kalenderår inte erhålla tillstånd grundat på den utförda kapaciteten.</i></p>	<p>a) bottensatta nät, insnärjningsnät eller grimgarn vilkas maskstorlek är 110 millimeter eller mer, eller</p> <p>b) krokredskap vid fiske efter torsk.</p> <p>En fiskelicensinnehavare får högst inneha ett sådant särskilt tillstånd som avses i första stycket.</p> <p><i>Tillståndskravet i första stycket gäller inte fartyg under åtta meter som fiskar med passiva redskap.</i></p> <p>Havs- och vattenmyndigheten får bevilja en fiskelicensinnehavare ett förnyat tillstånd om licensinnehavaren i fiskeloggbok eller kustfiskejournal har rapporterat en landad fångst om minst</p> <p>1. 1 000 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd enligt första stycket punkten 1, eller</p> <p>2. 200 kilogram vid fiske med stöd av särskilt tillstånd enligt första stycket punkten 2.</p> <p>Rapporteringen enligt <i>fjärde</i> stycket ska avse fiske under perioden 1 januari – 30 november kalenderåret före den förvaltningsperiod som det förnyade tillståndet avser.</p>
--	--

Om ett tillstånd för fiske efter torsk i Östersjön under föregående år var begränsat beträffande det antal kalenderveckor det fick nyttjas ska samma begränsning gälla för det förnyade tillståndet. Ett begränsat tillstånd får omfatta högst 30 veckor.

Motivering: EU:s fleråriga plan för torsk i Östersjön²¹ har ersatts av en ny flerårig plan för Östersjön som omfattar torsk, sill och strömming²².

Den nya fleråriga planen innehåller inte något kilowatt-tak²³ för de fartyg som har särskilt tillstånd. Bestämmelsen om utförsel av kilowatt och hänvisningen till den tidigare torskplanen utgår därför. Detta innebär att en möjlighet att nyetablera sig i fisket genom utförsel av kilowatt tas bort.

Då fisket föreslås fördelas genom individuella årliga fiskemöjligheter så innebär detta att bestämmelsen om begränsning av veckor²⁴ ska tas bort.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
7 kap. Tillstånd för fiske efter havskräfta med bur	7 kap. Tillstånd för fiske efter havskräfta med bur
4 § Tillstånd för fiske efter havskräfta med bur kan i mån av	4 § Tillstånd för fiske efter havskräfta med bur kan i mån av

²¹ Rådets förordning (EG) nr 1098/2007 av den 18 september 2007 om upprättande av en flerårig plan för torskbestånden i Östersjön och det fiske som utnyttjar de bestånden, om ändring av förordning (EEG) nr 2847/93 och upphävande av förordning (EG) nr 779/976.

²² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1139 av den 6 juli 2016 om upprättande av en flerårig plan för bestånden av torsk, sill/strömming och skarpsill i Östersjön och det fiske som nyttjar dessa bestånd, om ändring av rådets förordning (EG) nr 2187/2005 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1098/2007.

²³ Med kilowatt-tak menas en begränsning att bevilja tillstånd för ett visst fiske genom att fartygens sammantagna kilowatt bara får motsvara en viss nivå. Nivån motsvarar lite förenklat det sammantagna antalet kilowatt för svenska fartyg som fiskade torsk och beviljades torsktillstånd då torskplanen infördes år 2007. Det finns även ett nationellt kilowatt-tak för alla svenska fartyg som har fiskelicens, se 1 kap. 8 § i Havs- och vattenmyndighetens föreskrift (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet, så torskplanen har inneburit dubbla krav på utförsel av kilowatt.

²⁴ Varje vecka motsvarar en bestämd mängd fångst av torsk, se 14 kap. 2 § tabell 2 i Fiskeriverkets föreskrifter (2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område.

<p>utrymme även medges till nyetablering. Inkomna ansökningar prioriteras med beaktande av följande kriterier.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Förutsättningar för sökanden att bedriva ett regionalt baserat fiske. 2. En balanserad fördelning av fisketillstånden längs kusten. 3. Burfiskets betydelse i förhållande till sökandens övriga fisken. <p>En ansökan om nyetablering ska ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten senast den <i>1 februari</i> det kalenderår som havskräftfisket avses påbörjas. En ansökan som inkommer senare än den <i>1 februari</i> det år som havskräftfisket ska bedrivas ska avskrivas från vidare handläggning.</p>	<p>utrymme även medges till nyetablering. Inkomna ansökningar prioriteras med beaktande av följande kriterier.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Förutsättningar för sökanden att bedriva ett regionalt baserat fiske. 2. En balanserad fördelning av fisketillstånden längs kusten. 3. Burfiskets betydelse i förhållande till sökandens övriga fisken. <p>En ansökan om nyetablering ska ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten senast den <i>1 oktober året före</i> det kalenderår som havskräftfisket avses påbörjas. En ansökan som inkommer senare än den <i>1 oktober före</i> det år som havskräftfisket ska bedrivas ska avskrivas från vidare handläggning.</p>
---	--

Motivering: Den som beviljas tillstånd för nyetablering för fiske efter havskräfta med bur föreslås få en grundtilldelning av årliga demersala fiskemöjligheter. Bedömningen om det finns kvotutrymme för nyetablering kommer att göras årligen inför fördelning av fiskemöjligheterna i början av året. Det är därför viktigt att ansökan om nyetablering kommer in i god tid inför fördelningen. Senaste ansökningsdatum justeras därför till *1 oktober före* det år som fisket ska bedrivas.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>8 kap. Tillstånd för fiske efter nordhavsräka</p> <p>2 § Tillstånd för fiske efter nordhavsräka kan också beviljas för nyetablering i den utsträckning som beståndssituationen tillåter. Vid nyetablering beaktas betydelsen av räkfisket i förhållande till annat fiske som den sökande bedriver samt behoven av regional utveckling eller andra särskilda skäl.</p>	<p>8 kap. Tillstånd för fiske efter nordhavsräka</p> <p>2 § Tillstånd för fiske efter nordhavsräka kan också beviljas för nyetablering i den utsträckning som beståndssituationen tillåter. Vid nyetablering beaktas betydelsen av räkfisket i förhållande till annat fiske som den sökande bedriver samt behoven av regional utveckling eller andra särskilda skäl.</p> <p><i>En ansökan om nyetablering ska</i></p>

	<p>ha kommit in till Havs- och vattenmyndigheten senast den 1 oktober året före det kalenderår som räkfisket avses påbörjas. En ansökan som inkommer senare än den 1 oktober före det år som räkfisket ska bedrivas ska avskrivas från vidare handläggning.</p>
--	---

Motivering: Se motivering till 7 kap 1 § ovan.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>10 kap. Demersala årliga fiskemöjligheter</p> <p><i>Fiske av demersala arter som kräver tilldelning av fiskemöjligheter utöver redskapstillstånd</i></p> <p>1 § Fiske som kräver tillstånd enligt</p> <p>1. 5 kap. 1 § (fiske efter pelagiska arter),</p> <p>2. 6 kap. 1 § (fiske med torskfångande redskap i Västerhavet),</p> <p>3. 6 kap. 9 § första stycket 1 (aktiva torskfångande redskap i Östersjön),</p> <p>4. 7 kap. 1 § (fiske efter havskräfta med bur),</p> <p>5. 8 kap. 1 § (fiske efter nordhavsräka),</p> <p>ska förenas med individuella årliga fiskemöjligheter när det gäller följande arter och havsområden</p> <p>1. torsk i Skagerrak, Kattegatt, Nordsjön och Östersjön,</p> <p>2. kolja i Skagerrak, Kattegatt,</p>

	<p>Nordsjön och Östersjön,</p> <p>3. vitling i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön,</p> <p>4. gråsej i Skagerrak, Kattegatt, Nordsjön och Östersjön,</p> <p>5. nordhavsräka i Skagerrak, Kattegatt och Nordsjön,</p> <p>6. havskräfta i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön,</p> <p>7. rödspotta i Skagerrak.</p> <p>Efter särskilt beslut från Havs- och vattenmyndigheten kan ytterligare arter och kvotområden omfattas av bestämmelsen i första stycket.</p>
--	---

Motivering: Individuella fiskemöjligheter som kan överlåtas mellan fiskelicensinnehavare under året ska underlätta för licensinnehavare att matcha fartygets fiskemöjligheter med de faktiska fångsterna och därmed underlätta genomförandet av landningsskyldigheten. De pelagiska fiskemöjligheterna är redan fördelade genom överlåtbara fiskerättigheter. Förslaget omfattar därför endast vissa demersala fiskemöjligheter.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>2 § Tilldelning av demersala årliga fiskemöjligheter utgår från det fiske som Havs- och vattenmyndigheten har kvotavräknat en fiskelicensinnehavare som har sådant särskilt tillstånd som anges i 1 §, under referensperioden 2011-2014, med undantag från det sämsta året för varje art och kvotområde.</p> <p>Första stycket gäller även fiske med sådana aktiva redskap som anges i 6 kap 1 § med ett fartyg under 10 meter.</p>

Motivering: Fördelningen av fiskemöjligheter baseras på den fångst som kvotavräknats fiskelicensinnehavaren under referensperioden 2011-2014. Har en fiskelicensinnehavare flera fartyg räknas samtliga fartygs fångsthistorik, även om alla fartyg inte har sådant särskilt tillstånd som anges i 10 kap. 1 §. Vid kvotavräkningen avräknas licensinnehavarens fiske på den individuella fiskemöjligheten oavsett vilket fartyg denne fiskat med. Beräkningen av fångsthistorik utgår således från licensinnehavarens fiske och inte från enskilda fartyg.

En utjämnande effekt nås genom att ta bort det sämsta året för varje art och kvotområde. Avsikten är att den som tillfälligt haft en låg infiskning på grund av t.ex. sjukdom eller andra skäl som tillståndshavaren inte råder över, inte ska drabbas allt för hårt av detta.

Under referensperioden krävdes inte tillstånd för trålfiske med torskfångande redskap i Västerhavet om fartyget var under 10 meter (se 6 kap. 1 § i dess nuvarande lydelse ovan). Havs- och vattenmyndigheten (HaV) föreslår att dessa fartyg ska omfattas av tillståndskrav enligt 6 kap 1 § och tilldelas individuella fiskemöjligheter. Även denna kategori av fiskare föreslås därför få tillgodoräkna sig sin fångsthistorik under referensperioden.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>3 § Med undantag från 2 § ska tilldelning av demersala årliga fiskemöjligheter för nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt baseras på fartygets aktivitetsgrad och indelning i ransonsklass enligt det system med månadsransoner som framgår av 14 kap. 6 och 6 a §§ i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område i dess lydelse den 1 december 2016.</p> <p>Fartygets ransonsklass framgår av det särskilda tillståndet för fiske efter räka den 1 december 2016. Vid beräkningen har klass A två ransoner, klass B tre ransoner, klass C fyra ransoner, klass D fem ransoner och klass E sex ransoner.</p> <p>Med aktivitetsgrad avses ett</p>

	<p>genomsnitt av det antal månader som fartyget landat nordhavsräka med stöd av det särskilda tillståndet för fiske efter räka under referensperioden. Det sämsta året räknas bort för varje fiskelicensinnehavare.</p> <p>Fartygets aktivitetsgrad multipliceras med antalet ransoner enligt följande</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tre gånger om aktivitetsgraden är en-tre månader 2. sex gånger om aktivitetsgraden är fyra-sex månader 3. nio gånger om aktivitetsgraden är sju-nio månader 4. tolv gånger om aktivitetsgraden är tio-tolv månader.
--	--

Motivering: För närvarande fördelas räkfisket genom ett system med fångstbegränsningar per månad i 14 kap. 6-6c §§ i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område. Beräkningen av individuella årliga fiskemöjligheter för räkfisket baseras på antalet aktiva månader under referensperioden och fartygets ransonsklass i det nuvarande systemet. Även här tas det sämsta året bort.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>4 § Den ransonsklass som ligger till grund för beräkningarna enligt 3 § ska framgå genom anteckning "Ransonsklass A-C Räka" eller "Ransonsklass D-E Räka" i det särskilda tillståndet för demersala årliga fiskemöjligheter.</p> <p>Om en fiskelicensinnehavare har flera fartyg med särskilt tillstånd för fiske efter räka ska licensinnehavaren tillhöra ransonsklass D-E om något av</p>

	<i>fartygen tillhör den gruppen och ransonsklass A-C om alla fartyg tillhör den gruppen.</i>
--	--

Motivering: För att skydda de mindre fartygen delas fiskelicensinnehavare som har tillstånd för fiske efter nordhavsräka upp i två grupper där licensinnehavarna bara har möjlighet att överlåta kvantitet inom den egna gruppen, se 14 §. Indelning i grupperna baseras på den tidigare indelningen i ransonsklasser.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>5 § Vid byte av tillståndshavare under referensperioden eller därefter fram till och med den 15 oktober 2016, får en ny tillståndshavare tillgodoräkna sig tidigare fiskehistorik om bytet skett i enlighet med bestämmelserna om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ägarkontinuitet och generationsskifte enligt 3 kap. 8 §, 2. utförsel av kapacitet mätt i kilowatt enligt 6 kap. 1, 2 och 10 §§ i dess lydelse före den 1 januari 2017, 3. omfördelning av hela fiskeansträngningen enligt 6 kap. 7 § i dess lydelse före den 1 januari 2017. <p>Även en fiskelicensinnehavare som fiskat med trål med ett fartyg under 10 meter i Västerhavet under referensperioden får tillgodoräkna sig ett byte av licensinnehavare som skett enligt principerna i 3 kap. 8 § om bytet skett före den 16 oktober 2016.</p> <p>Från och med den 1 januari 2017 får en ny tillståndshavare tillgodoräkna sig tidigare bedrivet</p>

	<i>fiske om byten av tillståndshavare har genomförts i enlighet med bestämmelsen om ägarkontinuitet eller generationsskifte enligt 3 kap. 8 §.</i>
--	--

Motivering: Under referensperioden och därefter har det i vissa fall varit tillåtet att byta tillståndshavare. Detta ska avspeglats vid beräkningen av fångsthistorik, så att den nya tillståndshavaren får tillgodoräkna sig tidigare bedrivet fiske.

För att det ska vara möjligt att beräkna fångsthistoriken finns ett stoppdatum den 15 oktober 2016 när historiken inte längre följer med till en ny tillståndshavare.

Eftersom bestämmelserna om kilowatt-tak tas bort i EU:s förvaltningsplaner utgår även bestämmelserna om utförelse av kilowatt. Se kommentar till 6 kap. 1 och 9 §§ ovan. Det kommer därför inte vara möjligt att byta tillståndshavare genom utförelse av kilowatt efter den 1 januari 2017.

Däremot kommer det vara möjligt att byta tillståndshavare inom företaget genom principen om ägarkontinuitet och generationsskifte, även då det gäller demersala årliga fiskemöjligheter. Se kommentar till 3 kap. 8 § ovan.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p><i>Grundtilldelning</i></p> <p>6 § <i>Den som beviljas tillstånd för nyetablering i ett fiske som kräver tilldelning av demersala årliga fiskemöjligheter får beviljas en grundtilldelning för nyetablering. En sådan tilldelning ska utgå från tillgängliga fiskemöjligheter och nivån på etablerade licensinnehavares tilldelning. Hänsyn ska tas till den nyetablerades samtliga fiskemöjligheter.</i></p>

Motivering: En form av grundtilldelning föreslås för nyetablerade. Tillstånd för nyetablering kan bara beviljas när beståndssituationen tillåter det, vilket innebär att det även måste finnas kvotutrymme att släppa in ytterligare tillståndshavare. Grundtilldelning för nyetablering ska baseras på tillgängliga fiskemöjligheter. Hänsyn ska tas till den nyetablerades

samtliga fiskemöjligheter och nivån för tilldelning av fiskemöjligheter till redan etablerade licensinnehavare.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p><i>Grundnivå</i></p> <p><i>7 § Om en fiskelicensinnehavare som har tillstånd för fiske</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. med bottentrål försedd med artsorterade rist enligt 6 kap 1 § första stycket c,</i> <i>2. med bur efter havskräfta enligt 7 kap. 1 § eller</i> <i>3. efter nordhavsräka enligt 8 kap. 1 §</i> <p><i>efter en fördelning baserad på tidigare bedrivet fiske och eventuell grundtilldelning inte kommer upp till en grundnivå för bifångster i rist- och burfisket ska ett tillägg göras så att licensinnehavaren kommer upp till denna grundnivå.</i></p> <p><i>Kvantiteten och artsammansättningen i en sådan tilldelning ska bestämmas med hänsyn till fiskelicensinnehavarens tilldelning av målarterna havskräfta eller nordhavsräka, de förväntade bifångsterna i fisket och tillgängliga fiskemöjligheter för bifångsterna på det sätt som Havs- och vattenmyndigheten fastställer i särskilt beslut.</i></p>

Motivering: EU fastställer varje nationell kvot efter biologiska förutsättningar för den aktuella arten i det aktuella kvotområdet, utan hänsyn till relationen mellan målarter och bifångstarter. Det är medlemsstatens ansvar att i största möjliga utsträckning fördela

fiskemöjligheterna mellan sina fiskefartyg så att fartygets fiskemöjligheter matchar de faktiska fångsterna.

Avsikten är att ett tillägg ska göras så att fiskelicensinnehavare som har tillstånd för bur- och ristfiske efter havskräfta och nordhavsräka kommer upp till en grundnivå för sina bifångster.

Eftersom svenska kvoter varierar mellan åren så måste demersala fiskemöjligheter fastställas årligen. HaV måste även årligen bedöma hur stor del av de nationella kvoterna som ska avsättas för bur- och ristfiskets bifångster. Detta beror i första hand på tilldelningen av målarterna havskräfta och nordhavsräka för dessa fiskelicensinnehavare, vilket bestäms av de nationella kvoternas storlek och licensinnehavarens tilldelning baserat på fångsthistorik under referensperioden. När det gäller uppskattning av de förväntade bifångsterna stöder sig HaV i första hand på uppgifter från Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Denna uppskattning kan komma att förändras över tid. Slutligen måste grundnivån beslutas med hänsyn till de nationella kvoterna för bifångstarna och fördelning till andra licensinnehavare förutom bur- och ristfisket, så att det blir en rimlig avvägning mellan olika intressen. Hänsyn tas också till det gradvisa genomförandet av landningsskyldigheten och eventuella möjligheter att göra undantag från denna. Detta beslut fattar HaV årligen i särskilt beslut.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>8 § Om en fördelning baserad på bestämmelserna i 1-7 §§ ger mindre kvantitet än 1200 kg per särskilt tillstånd som anges i punkterna b-e i 1 § första stycket ska ett tillägg göras så att varje tillståndshavare minst uppnår denna grundnivå för demersala årliga fiskemöjligheter.</p> <p>Artsammansättningen i en sådan tilldelning ska bestämmas med hänsyn till tillgängliga fiskemöjligheter och de förväntade fångsterna i fisket på det sätt som Havs- och vattenmyndigheten årligen fastställer i särskilt beslut.</p>

Motivering: Grundnivån för demersala årliga fiskemöjligheter har bestämts så att en tillståndshavare ska ha en möjlighet att uppfylla

infiskningskravet för att beviljas förnyat tillstånd. Den som har pelagiskt tillstånd enligt 5 kap. 1 § får ingen grundtilldelning, då dennes demersala årliga fiskemöjligheter bara avser bifångster i det pelagiska fisket.

I ett blandfiske bör tilldelningen för att nå upp till grundnivån om 1 200 kg bestå av en artsammansättning som så långt som möjligt motsvarar de förväntade fångsterna. Hänsyn måste också tas till tillgängliga fiskemöjligheter eftersom svenska kvoter och förhållandet mellan dessa varierar år från år. HaV ska årligen fastställa hur artfördelningen ska se ut i enlighet med de principer som anges i föreskriften. Detta görs i särskilt beslut.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>9 § Den demersala fiskemöjligheten ska årligen fastställas som en kvantitet i kilogram och baseras på fiskelicensinnehavarens andel av kvoten som beräknats enligt 2-8 §§.</p> <p>Med undantag från första stycket ska fiskelicensinnehavarens andel av kvoten för</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kolja och vitling i Norges ekonomiska zon i Nordsjön baseras på licensinnehavarens sammanslagna kvotandelar för torsk och gråsej i detta kvotområde, och 2. torsk och kolja i Norges ekonomiska zon i Nordsjön och EU:s fiskevatten i Nordsjön slås samman till en kvotandel.

Motivering: Demersala årliga fiskemöjligheter kan bara överlåtas under det år som de gäller. Det finns ingen möjlighet att överlåta sin andel av kvoten permanent. I motsats till de pelagiska fiskerättigheterna föreslås därför att demersala årliga fiskemöjligheter fastställs som en kvantitet i kilogram och inte som en andel uttryckt i promille.

Kvoterna för kolja och vitling i Norges ekonomiska zon i Nordsjön har lågt nyttjande, medan torskkvoten i samma område nyttjas fullt ut. För att få en

fördelning som mera motsvarar det bedrivna fisket baseras beräkningen av andelen kolja och vitling på torskhistoriken i detta område.

Även koljakvoten i Norges ekonomiska zon i Nordsjön och EU:s fiskevatten i Nordsjön har lågt nyttjande, medan torskkvoten nyttjas i högre utsträckning. För att fördelningen mer ska motsvara det bedrivna fisket föreslås att fångsthistoriken för torsk och koljakvoten slås samman till en andel vid beräkning.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>10 § Endast den som har en gällande fiskelicens och ett sådant särskilt tillstånd som anges i 1 § får beviljas demersala årliga fiskemöjligheter.</p> <p>Ett särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter får inte omfatta arter eller kvantiteter som fiskelicensinnehavaren saknar tillstånd för att fiska.</p>

Motivering: Det följer av artikel 6 och 7.4 i EU:s kontrollförordning²⁵ att yrkesmässigt fiske bara får bedrivas med stöd av fiskelicens och att fisketillstånd inte får meddelas till fartyg som saknar fiskelicens.

Det följer av de tillståndsbestämmelser som anges i 1 § att det krävs olika typer av redskapstillstånd för att bedriva det fiske som omfattas av systemet med demersala årliga fiskemöjligheter. Särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter ska därför inte utfärdas till den som saknar det grundläggande redskapstillståndet som krävs för fisket. Paragrafen är tillämplig både i den grundläggande fördelningen inför årsskiftet och vid bedömningen om en tillfällig överlåtelse kan tillåtas. En fiskelicensinnehavare som t.ex. inte uppfyller infiskningskravet för räka och därför inte får förnyat räktillstånd enligt 8 kap. 1 § ska inte heller tilldelas demersala årliga fiskemöjligheter för räka. En överlåtelse av nordhavsräka till en licensinnehavare som inte har räktillstånd ska inte heller godkännas.

Det kan bli en bedömningsfråga om en fiskelicensinnehavare har tillstånd för att bedriva fiske efter en art, eftersom en art kan fås som bifångst i ett fiske, även om den är otillåten som målart. Ett exempel är det pelagiska

²⁵ Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i gemenskapen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs.

fisket som kan få demersala arter som bifångster, men som inte får rikta sitt fiske mot demersala arter enligt 5 kap. 7 §. En sådan licensinnehavare kan tilldelas en viss kvantitet av en demersal art för att täcka sina bifångster, men kan inte köpa så stora kvantiteter att det blir fråga om ett riktat fiske, som denne saknar tillstånd att bedriva.

Redskapstillstånd kan vara vilande under en period.²⁶ När fiskelicensinnehavaren beviljas förnyat redskapstillstånd kan denne också beviljas demersala årliga fiskemöjligheter om paragrafen utformas enligt förslaget. Detta behöver inte anges särskilt.

Vid den grundläggande fördelningen i början av året måste hänsyn tas till de vilande redskapstillstånden, så att det finns kvotutrymme att bevilja demersala årliga fiskemöjligheter även för dessa fiskelicensinnehavare. Det är inte rimligt att ett sådant tillstånd bara ska kunna utfärdas inför årsskiftet, eftersom fisket ofta är avgörande för licensinnehavarens försörjning.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p><i>Överlåtelser av fiskemöjligheter</i></p> <p><i>11 § Efter godkännande från Havs- och vattenmyndigheten får den årliga demersala fiskemöjligheten helt eller delvis överlåtas mellan fiskelicensinnehavare under det år fiskemöjligheten får användas.</i></p> <p><i>Överlåtelserna får inte försvåra genomförandet av landningsskyldigheten.</i></p>

Motivering: Ett avtal om överlåtelse mellan två fiskelicensinnehavare är inte tillräckligt, utan HaV måste även godkänna överlåtelserna för att de ska ha verkan. Hinder mot överlåtelse kan vara att man inte förfogar över kvantiteten som man vill överföra eller att koncentrationsnivåer överskrids. De som har vilande tillstånd, på grund av att de tillfälligt saknar fiskelicens, kan heller inte överlåta eller ta emot kvantitet. Utöver detta får överlåtelserna heller inte försvåra genomförandet av landningsskyldigheten. Med detta

²⁶ Den som har uppfyllt infiskningskravet för att beviljas förnyat redskapstillstånd under en förvaltningsperiod, kan beviljas förnyat tillstånd under nästa förvaltningsperiod även om denne varit utan giltig fiskelicens under en period. Syftet med att tillåta detta är att ett fiskeföretag kan behöva en viss tid för att genomföra ett skrovbyte.

avses att överlåtelsen inte får försvåra för givande eller mottagande fiskelicensinnehavare att matcha sina fiskemöjligheter med de faktiska fångsterna. Detta är i första hand licensinnehavarens ansvar att bedöma, men HaV kan också avslå en ansökan om överlåtelsen försvårar genomförandet av landningsskyldigheten.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>12 § Om en fiskelicensinnehavare har fiskelicens för flera fartyg ska särskilt tillstånd för årliga demersala fiskemöjligheter utfärdas för det största fartyget mätt i längd överallt.</p> <p>Fiskelicensinnehavaren ansvarar för att fördela demersala årliga fiskemöjligheter mellan sina fartyg genom ansökan om överlåtelse.</p> <p>Om en fiskelicensinnehavare som har flera fartyg har särskilt tillstånd för årliga demersala fiskemöjligheter ska alla fångster med licensinnehavarens fartyg avräknas från de demersala årliga fiskemöjligheterna.</p>

Motivering: Fiskelicensinnehavaren och inte fiskefartyget är utgångspunkten när det gäller fördelning av demersala årliga fiskemöjligheter. Vid beräkningen av tidigare bedrivet fiske räknas all licensinnehavarens fångsthistorik för de aktuella arterna om ett eller flera av licensinnehavarens fartyg har sådant särskilt tillstånd som avses i 1 §.

EU-rätten kräver att ett särskilt tillstånd ska utfärdas för ett (1) fiskefartyg med fiskelicens. Att utfärda ett särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter enbart för fiskelicensinnehavaren, utan koppling till fiskefartyg skulle strida mot detta. Detta skulle också orsaka stora praktiska problem eftersom hela systematiken i fiskelagstiftningen utgår från fiskefartyg. För att lösa detta föreslås att det särskilda tillståndet för årliga demersala fiskemöjligheter utfärdas för licensinnehavarens största fartyg. Licensinnehavaren ansvarar sedan för att fördela sina fiskemöjligheter mellan sina fartyg genom att göra överlåtelser.

Om en fiskelicensinnehavare har särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter föreslås allt dennes fiske avräknas på dessa. En

licensinnehavare kan därmed inte fiska på både kustkvot och på den andel av kvoten som fördelas genom demersala årliga fiskemöjligheter.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p><i>Koncentrationsnivåer och andra begränsningar av överlåtelser</i></p> <p>13 § <i>En fiskelicensinnehavares innehav av årliga demersala fiskemöjligheter får motsvara högst följande procentandelar av den del av den nationella fiskekvoten som görs tillgänglig för fiske genom demersala årliga kvoter</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. torsk i östra Östersjön, 10 procent</i> <i>2. torsk i västra Östersjön, 15 procent</i> <i>3. havskräfta, 5 procent</i> <i>4. nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt för fiskelicensinnehavare som har anteckningen "Ransonsklass D-E Räka" i sitt särskilda tillstånd, 10 procent</i> <i>5. nordhavsräka i Skagerrak och Kattegatt för fiskelicensinnehavare som har anteckningen "Ransonsklass A-C Räka" i sitt särskilda tillstånd, 5 procent.</i> <i>6. torsk i Skagerrak, 10 procent</i> <i>7. torsk i Kattegatt, 15 procent</i> <i>8. kolja i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön, 15 procent</i> <i>9. vitling i Skagerrak och Kattegatt, 10 procent</i> <i>10. gråsej i Skagerrak, Kattegatt</i>

	<p><i>och Östersjön, 10 procent</i></p> <p><i>Om det finns särskilda skäl, får en fiskelicensinnehavare ha ett större innehav av fiskemöjligheter än vad som är tillåtet enligt första stycket.</i></p>
--	---

Motivering: Syftet med förslaget om fördelning av demersala årliga fiskemöjligheter är att underlätta genomförandet av landningsskyldigheten. En fördelning baserat på fångsthistorik motsvarar i högre utsträckning än andra fördelningsmetoder fartygets faktiska fångster. Genom att fiskemöjligheterna kan överlåtas tillfälligt under året har fiskelicensinnehavaren större möjlighet att kunna matcha fartygets fiskemöjligheter med de faktiska fångsterna.

Möjligheten att överlåta fiskemöjligheter kan även leda till s.k. koncentration, genom att en fiskelicensinnehavare köper upp stora andelar av de nationella fiskemöjligheterna i annat syfte än att täcka sina fångster. Även om detta bara kan ske tillfälligt under året, så är detta inte avsikten med systemet med årliga demersala fiskemöjligheter. Ett sådant förfarande kan skapa regional obalans. HaV föreslår därför att det ska finnas begränsningar för hur mycket fiskemöjligheter en licensinnehavare kan inneha. Eftersom förhållandena är så olika för olika arter och kvotområden kan en gemensam koncentrationsnivå inte föreslås, utan separat bedömning har gjorts med hänsyn till kvoternas storlek och hur koncentrationen ser ut idag m.m. Avsikten är att ingen licensinnehavare ska begränsas av koncentrationsnivån redan vid den ursprungliga fördelningen och att en viss flexibilitet ska finnas för alla.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>14 § <i>En demersal årlig fiskemöjlighet för nordhavsräka får endast överlåtas inom en sådan grupp som anges i 4 § (ransonsklass A-C respektive D-E).</i></p>

Motivering: I räkfisket föreslås en begränsning av möjligheten att överlåta fiskemöjligheter, så att fiskelicensinnehavare i det större segmentet inte kan överföra fiskemöjligheter från det mindre segmentet. Avsikten är att skydda de mindre fartygen. Det framgår av det särskilda tillståndet vilket grupp en licensinnehavare tillhör, se 4 §.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p><i>Ansökan om godkännande av överlåtelse</i></p> <p>15 § <i>En ansökan om godkännande av en överlåtelse av årliga demersala fiskemöjlighet, ska göras skriftligen och gemensamt av både givaren och mottagaren via e-tjänsten Fiskerätt eller på den blankett som Havs- och vattenmyndigheten bestämmer.</i></p>

Motivering: Det är önskvärt att korta handläggningstiderna för överlåtelser av fiskemöjligheter så mycket som möjligt. HaV har tagit fram en e-tjänst som heter Fiskerätt för detta ändamål. Genom e-tjänsten ska fiskelicensinnehavarna kunna göra ansökan elektroniskt. Avsikten är att tjänsten på sikt ska utvecklas för att möjliggöra automatiska beslut.

Ett fiskefartyg kan bara ha en fiskelicensinnehavare även om det har flera ägare. Enligt 29 b § i fiskelagen måste en licensinnehavare som inte är fartygsägare bifoga ett bevis att licensinnehavaren förfogar över fartyget. Detta löses i praktiken genom att ägarna skriver under en ansökan om fiskelicens. I regeringens proposition 2008/09: 169, s. 22, om överlåtbara fiskerättigheter hänvisas till Fiskeriverkets föreskrifter om att en ägare ska biträda ansökan om denne är en annan än licensinnehavaren. Då är det dock fråga om permanenta överlåtelser av pelagiska fiskerättigheter med tio års giltighet och inte bara tillfälliga överlåtelser under året. Med hänsyn till att överlåtelser bara kan göras tillfälligt under året och då det finns ett grundläggande krav på godkännande från fartygets ägare för att beviljas fiskelicens bedömer HaV att fartygsägarnas godkännande inte är nödvändigt då det gäller överlåtelser av demersala årliga fiskemöjligheter.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>16 § <i>Överlåtelserna gäller från den dag Havs- och vattenmyndigheten fattar beslut om ett godkännande.</i></p> <p><i>En ansökan om överlåtelse ska komma in till myndigheten minst fyra veckor före det att överlåtelseavtalet senast ska träda i kraft enligt första stycket.</i></p>

	<i>Om ansökan görs elektroniskt via e-tjänsten Fiskerätt ska den vara inne minst tre veckor före det att överlåtelseavtalet senast ska träda i kraft enligt första stycket.</i>
--	---

Motivering: Det är viktigt att tydliggöra att det mottagande fartyget har rätt att nyttja den överlåtna fiskemöjligheten först då den godkänts av HaV. Enbart ett avtal mellan fiskelicensinnehavarna räcker inte.

HaV arbetar för att förkorta handläggningstiden. Ett led i detta arbete är e-tjänsten Fiskerätt, där licensinnehavarna ska kunna göra elektronisk ansökan om överlåtelse. På sikt ska beslut om att godkänna en överlåtelse kunna fattas automatiskt.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p><i>Fiskemöjligheternas giltighet</i></p> <p>17 § <i>Fiskemöjligheterna gäller under den förvaltningsperiod som framgår av det särskilda tillståndet.</i></p> <p><i>Fiskemöjligheter som fastställs i ett beslut om att godkänna en överlåtelse gäller endast under den tid som återstår av de ursprungliga fiskemöjligheternas giltighetstid.</i></p>

Motivering: Fiskemöjligheterna måste fastställas årligen eftersom Sverige tilldelas nationella kvoter årligen. Vanligtvis är förvaltningsperioden då fiskemöjligheten får nyttjas 1 januari – 31 december, men andra förvaltningsperioder kan förekomma.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p>18 § <i>Den som innehar årliga demersala fiskemöjligheter ansvarar för att de tilldelade fångstmängderna inte överskrids. Om överfiske ändå sker, får Havs- och vattenmyndigheten</i></p> <p><i>1. återkalla tilldelad fångstmängd för pågående fiskeperiod, eller</i></p>

	<p>2. göra avdrag av tilldelning av fångstmängd för kommande fiskeperiod.</p> <p>Återkallad eller avdragen kvantitet ska motsvara den överfiskade kvantiteten. Om ett överskridande av en nationell kvot som fördelas genom demersala årliga fiskemöjligheter medför att EU återkallar mer än den överfiskande kvantiteten, kan motsvarande andel dock komma att återkallas eller dras av från de enskilda fiskelicensinnehavarna som bidragit till det nationella överskridandet.</p> <p>Första och andra stycket gäller även om överfisket ägt rum vid fiske som en tidigare innehavare av fiskemöjligheten har bedrivit om överskridandet inte kan täckas genom återkallande eller avdrag på dennes kvot.</p>
--	--

Motivering: Om en fisklicensinnehavare överskrider tilldelade fångstmängder ska dennes demersala årliga fiskemöjligheter återkallas eller kommande tilldelningar reduceras med den kvantitet som motsvarar överfisket. Ett överfiske kan annars gå ut över andra licensinnehavare genom att deras tilldelning minskas, medan den som överskrider sin tilldelning gynnas genom ökade fiskemöjligheter (men riskerar att åtalas).

Vid nationellt överskridande av svenska kvoter kan EU komma att dra av svenska fiskemöjligheter med den överfiskande kvantiteten eller med en större kvantitet (se artikel 105 i kontrollförordningen²⁷). Motsvarande avdrag kan då göras för de fiskelicensinnehavare som bidragit till det nationella överfisket.

²⁷ Rådets förordning (EG) nr 1224/2009 av den 20 november 2009 om införande av ett kontrollsystem i unionen för att säkerställa att bestämmelserna i den gemensamma fiskeripolitiken efterlevs.

Om tilldelade fiskemöjligheter har överlåtits under året kan mottagaren komma att ansvara för ett överfiske som den tidigare fiskelicensinnehavaren gjort, genom att avdraget av fiskemöjligheter görs hos mottagaren. En förutsättning för detta är att avdraget inte kan göras hos den ursprungliga innehavaren av fiskemöjligheterna. Tanken med detta är att mottagaren av fiskemöjligheter har möjlighet att ställa krav på givaren genom avtalsförhållandet dem emellan, medan en utomstående licensinnehavare inte har en sådan möjlighet.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
	<p><i>Begränsade fiskemöjligheter vid återkallelse av licens</i></p> <p>19 § När en fiskelicens har återkallats för en viss tid enligt artikel 129 i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 404/2011 eller 54 och 56 §§ första stycket fiskelagen (1993:787) får Havs- och vattenmyndigheten besluta att begränsa fiskemöjligheter genom</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. återkallande av den tilldelade fångstmängden under fiskeperioden, eller 2. avdrag vid tilldelning av fångstmängd för kommande fiskeperiod. <p>Ett sådant återkallande eller avdrag av fiskemöjligheter ska stå i proportion till den period som fiskelicensen har återkallats för.</p>

Motivering: En fiskelicens kan återkallas för viss tid eller permanent på grund av överträdelse mot fiskerilagstiftningen. En sådan återkallelse kan bli utan verkan om fiskelicensinnehavaren ändå kan nyttja sin demersala årliga fiskemöjlighet efter återkallelsens slut. De demersala årliga fiskemöjligheterna ska därför återkallas i proportion till den period som fiskelicensen har återkallats. Om fiskelicensen t.ex. återkallas för en period om sex månader (halva förvaltningsperioden) ska femtio procent av fiskemöjligheterna återkallas.

1. 2 Föreslagna ändringar i Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område

Med stöd av 2 kap. 7 och 5 kap. 1 och 7 §§ och 6 kap. 2a och 8 §§ förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen föreslår Havs- och vattenmyndigheten att Fiskeriverkets föreskrifter (FIFS 2004:25) om resurstillträde och kontroll på fiskets område föreskrifter

dels att 6 a kap. 13 §, 8 kap. 3 och 3 b §§, 13 kap. och 14 kap. 1, 2, 6-6c och 9 §§ samt rubrikerna närmast före 6 a kap. 13 §, 8 kap. 3 och 3 b §§ och 14 kap. 6 b och 9 §§ ska upphöra att gälla

dels att 14 kap. 5 och 8 §§ ska ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

14 kap. Fångstbegränsningar m.m.

Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt

5 § Ett svenskt fiskefartyg får vid fiske i Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt under en kalendervecka landa eller omlasta högst nedan i kilogram angivna mängder rödspätta, gråsej, havskräfta, kolja, makrill och torsk.

	Röd- Spätta	Grå- sej	Havs- kräfta	Kolja	Mak- rill	Torsk
Nord- sjön						
EU- vatten	0	1000	0	Ej begränsa d	1500	1000
<i>Norsk EZ</i>						
-passiva redskap	Ej begränsa d	3000	Ej begränsa d	Ej begränsa d	1500	1000
-trål och snurrevad	Ej Begränsa d	20000	Ej Begränsa d	Ej begränsa d	Endast bifångs t	12000
Skager- rak						
-trål och snurrevad	10000	600	1000	1000	Endast bifångs t	300
-trål med rist	Endast bifångst	Endast bifångs t	1700	Endast bifångst	Endast bifångs t	Endast bifångs t
-passiva redskap	10000	600	1200	1000	1500	300
Katte- gatt						
-trål och snurrevad	Ej begränsa d	600	1000	1000	Endast bifångs t	100
-trål med rist	Endast bifångst	Endast bifångs t	1700	Endast bifångst	Endast bifångs t	Endast bifångs t
-passiva redskap	Ej begränsa d	600	1200	1000	1500	100

Fångstmängderna avser för rödspätta, gråsej, kolja och torsk rensad fisk med huvud och för havskräfta och makrill hel vikt.

För fångst av makrill enligt bestämmelserna i första stycket får användas garn och krok samt mindre vadredskap som inte omfattas av krav på särskilt tillstånd enligt bestämmelserna i 5 kap. 1 § i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

Föreslagen lydelse

Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt

5 § Ett svenskt fiskefartyg får vid fiske i Nordsjön, Skagerrak och Kattegatt under en kalendermånad landa eller omlasta/fånga²⁸ högst nedan i kilogram angivna mängder makrill och torsk.

	Mak- rill	Torsk
Nord- sjön		
-EU- vatten	-	-
Norsk EZ		
-passiva redskap	-	-
-trål och snurrevad	-	-
Skager- rak		
-trål och snurrevad	-	-
-trål med rist	-	-
-passiva redskap	-	-
Katte- gatt		
-trål och snurrevad	-	-
-trål med rist	-	-
-passiva redskap	-	-

Fångstmängderna avser rensad torsk med huvud och makrill i hel vikt.

För fångst av makrill enligt bestämmelserna i första stycket får användas garn och krok samt mindre vadredskap som inte omfattas av krav på särskilt tillstånd enligt bestämmelserna i 5 kap. 1 § i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

Bestämmelserna i första stycket gäller inte fiskelicensinnehavare som har sådant särskilt tillstånd som anges i 10 kap 1 § i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2014:19) om licens och tillstånd för yrkesmässigt fiske i havet.

Motivering: Då fisket fördelas genom årliga demersala fiskemöjligheter kan bestämmelsen om fångstbegränsningar per vecka för demersala arter tas bort.

Fördelning genom demersala årliga fiskemöjligheter gäller dock endast för fisken som kräver särskilt tillstånd. Vissa småskaliga kustnära fisken kräver

²⁸ Denna skrivning får ses över i och med att landningskyldigheten införs gradvis.

inte särskilt tillstånd. Avsikten är att detta fiske ska tilldelas en kustkvot utan ytterligare fördelning av fisket.

När det gäller torsk och makrill bedömer HaV att det även behövs en fördelning för det småskaliga kustnära fisket som inte kräver särskilt tillstånd. Kvoterna för dessa arter är så pass begränsade att det annars finns risk för tidiga redskapsstopp under året. En fördelning baserad på historisk infiskning bedöms inte genomförbar för dessa yrkesfiskare då det skulle medföra mycket små kvantiteter för var och en. En fördelning genom fångstbegränsningar bedöms därför nödvändig. Med hänsyn till genomförandet av landningsskyldigheten föreslås fångstbegränsningsperioderna förlängas till en månad istället för en vecka. Vidare måste formuleringen "landas eller omlasta" ersättas med "fånga" i och med införandet av landningsskyldigheten.

<i>Nuvarande lydelse</i>	<i>Föreslagen lydelse</i>
<p>8 § De för svenskt fiske tillgängliga fångstmängderna av torsk och havskräfta i Skagerrak och Kattegatt samt av äkta tunga i Skagerrak, Kattegatt och ICES delområden 22-24 ska fördelas enligt följande.</p> <p>1. Torsk i Skagerrak: 75 procent för fiske med trål och snurrevad och 25 procent för fiske med övriga redskap.</p> <p>2. Havskräfta i Skagerrak/Kattegatt: 50 procent för fiske med trål som är försedd med artsorterande rist, 25 procent för fiske med trål utan rist och 25 procent för fiske med bur.</p> <p>3. Äkta tunga i Skagerrak, Kattegatt och ICES delområden 22-24: 50 procent för fiske med passiva redskap, 30 procent för fiske med trål utan rist och snurrevad och 20 procent för fiske med trål som är försedd med artsorterande rist.</p> <p>Havs- och vattenmyndigheten kan besluta om en omfördelning mellan redskapsgrupperna.</p>	<p>8 § De för svenskt fiske tillgängliga fiskemöjligheterna ska fördelas mellan olika kategorier av fiskelicensinnehavare på det sätt som Havs- och vattenmyndigheten beslutar i särskild ordning.</p> <p>Utgångspunkten för beslutet ska vara fördelningen mellan olika kategorier av licensinnehavare föregående år, nyttjandet av de nationella kvoterna föregående år, genomförandet av landningsskyldighet och hänsyn till det småskaliga kustnära fisket.</p>

Motivering: Fördelningen av de nationella kvoterna mellan olika kategorier av fiskelicensinnehavare är av stor betydelse för genomförandet av landningsskyldigheten, men även för de enskilda fiskeföretagens ekonomi. Det måste finnas en förutsägbarhet samtidigt som det behövs möjlighet till flexibilitet eftersom de nationella fiskemöjligheterna kan variera kraftigt mellan åren beroende av bedömningen av den aktuella artens biologiska status.

Det framgår indirekt av föreskriften att det finns olika kategorier av fiskelicensinnehavare, t.ex. genom att olika krav på särskilt tillstånd krävs för olika typer av fisken. Ett exempel är det pelagiska fisket som kräver tillstånd och som förenas med pelagiska fiskerättigheter enligt 5 kap. Det finns också ett småskaligt pelagiskt fiske som inte kräver tillstånd, vilket framgår indirekt av 5 kap. 1 § genom att detta fiske är undantaget från tillståndskravet. De nationella kvoterna för pelagiska arter fördelas mellan fiske som kräver tillstånd och pelagiska fiskerättigheter och sådant fiske som inte kräver tillstånd (kustkvot) genom särskilt beslut av HaV. Av beslutet framgår den procentandel av kvoten som högst får avsättas till kustkvoten.

I andra fall, vilket framgår av den tidigare lydelsen av den aktuella paragrafen ovan, fördelas de nationella kvoterna mellan olika redskapskategorier i föreskrift.

En sådan blandning av beslutsformer när det i grunden gäller samma fråga är olämplig. HaV föreslår därför att beslut om fördelning av fiskemöjligheter mellan olika kategorier av fiskelicensinnehavare ska göras på ett tydligare och mera enhetligt sätt. Detta genom att HaV med stöd av principiella utgångspunkter i en föreskrift fattar samtliga beslut om fördelning av fiskemöjligheter mellan olika kategorier i särskilt beslut.

En utgångspunkt för en sådan fördelning är hur kvoterna tidigare har fördelats och nyttjats, vilket skapar förutsägbarhet, men hänsyn måste också tas till genomförandet av landningsskyldigheten och medlemstatens skyldighet att fördela fiskemöjligheterna så att fartygens möjligheter matchar de faktiska fångsterna. Ett exempel på detta är avsättning till bur- och ristfiskets bifångster som har beskrivits ovan.

Om relationen mellan målarter och förväntade bifångster inte går ihop på nationellt nivå kan detta inte enbart lösas på individuell nivå genom tillfälliga överlåtelse och detta är något som medlemstaten har skyldighet att beakta vid fördelningen mellan sina fiskefartyg.

Bilaga 2. Närmare beskrivning av beräkning av fångsthistorik

Referensperiod

Grunden för fördelningen baserat på fångsthistorik är *referensperioden* under åren 2011-2014. En längre referensperiod om fyra år har valts för att ge en representativ bild av en yrkesfiskare fiskeverksamhet.

Det föreslås vidare att det sämsta året för varje art och kvotområde tas bort. Detta minskar den negativa effekten för den som exempelvis har varit sjuk eller föräldraledig under referensperioden och på grund av detta haft ett sämre år.

Fiskelicensinnehavare utgångspunkt vid beräkning av fångsthistorik

Beräkningen av fångsthistorik utgår från fiskelicensinnehavarens historiska infiskning och inte från enskilda fartyg. Detta innebär t.ex. att skrovbyten eller byte av signal för en licensinnehavare under referensperioden inte påverkar fångsthistoriken. Vid kvotavräkningen avräknas licensinnehavarens fiske på den individuella fiskemöjligheten oavsett vilket fartyg han fiskat med.

Eftersom även trålfiske med torskfångande redskap med fartyg under 10 meter, till skillnad mot idag, föreslås omfattas av tillståndskrav (och tilldelas individuella fiskemöjligheter) kommer även denna kategori av fiskare att få tillgodoräkna sig sin fångsthistorik under referensperioden.

Hänsyn till permanent omfördelad fiskeansträngning under och efter referensperioden

Vid permanent omfördelning av fiskeansträngning övertas den fångsthistorik som omfattas av effort-/risttillståndet av mottagaren (därmed kan givaren inte tillgodoräkna sig den fångsthistoriken) fram till och med den 15 oktober 2016. För den del av fångsten som omfattas av tillstånden följer fångsthistoriken för *alla arter* med.

Det finns några specialfall:

- a) En tillståndsinnehavare kan permanent ha omfördelat sina kilowattdagar för en och samma effortkategori (redskapsgrupp och område, t.ex. TR1 Skagerrak) till två eller flera andra tillståndsinnehavare.
- b) En tillståndsinnehavare kan permanent ha omfördelat kilowattdagar för två eller flera effortkategorier (t.ex. TR1 Skagerrak, TR2_R Kattegatt, osv) till två eller flera andra tillståndsinnehavare.

De principer som tillämpas i dessa fall, med utgångspunkt att de ska vara så rättvisa och exakta som möjligt, är att:

- I fall a) får mottagaren tillgodoräkna sig den andel av givarens fångsthistorik (för den del av fångsterna som täcks av effort-/risttillståndet) som motsvarar andelen av givarens kilowattdagar som mottagaren övertar.
- I fall b) får mottagaren tillgodoräkna sig fångsthistoriken för den fångst som det givande fartyget fångat med den aktuella redskapstypen/området (t.ex. om det är kilowattdagar med TR1 Skagerrak som överförts så får mottagaren tillgodoräkna sig givarens fångsthistorik avseende fångster med TR1 i Skagerrak).

Hänsyn till överlåtelse av torskveckor inom torskstillstånd med trål i Östersjön under och efter referensperioden

I de fall överlåtelse av "torskveckor" skett får mottagaren tillgodoräkna sig den andel av givarens fångsthistorik (för den del av fångsterna som täcks av torskstillståndet), fram till och med den 15 oktober 2016, som motsvarar andelen av givarens torskveckor som mottagaren övertar.

Hänsyn till byte av tillståndshavare under och efter referensperioden

Utgångspunkten är att vid byte av tillståndshavare under referensperioden och därefter, fram till och med den 15 oktober, ska fångsthistoriken tillgodoräknas en ny tillståndshavare om bytet har gjorts med stöd av gällande föreskrifter.

Det har funnits möjlighet att byta tillståndshavare inom företaget om det funnits ägarkontinuitet i tre år eller om bytet har gjorts på grund av generationsskifte.

Det har även funnits möjlighet att föra ut tillståndsgiven kapacitet för att möjliggöra fiske med det fartyg som ansökan avser när det gäller tillstånd som är relaterade till EU:s förvaltningsplaner för torsk. Denna möjlighet har endast funnits för effort- och risttillstånd i Västerhavet samt tillstånd för torskfångande redskap i Östersjön.

Trålfartyg under 10 meter i Västerhavet har inte omfattats av tillståndskravet enligt EU:s förvaltningsplan för torsk, men föreslås omfattas av tillståndskrav och individuella årliga fiskemöjligheter. Denna grupp föreslås få tillämpa principen om ägarkontinuitet och generationsskifte vad gäller byte av tillståndshavare inom ett fiskeföretag. Ombildning till juridisk person accepteras som ägarkontinuitet om de fysiska personerna inom företaget är desamma.

Så kallade vilande tillstånd

Om ett särskilt tillstånd upphör att gälla under ett kalenderår har tillståndshavaren möjlighet att beviljas förnyat särskilt tillstånd följande år, även om denne för tillfället saknar fiskelicens. Detta kallas vilande tillstånd.

Även den som har ett vilande tillstånd kan tillgodoräkna sig sin fångsthistorik under referensperioden under förutsättning att denne beviljas en fiskelicens under året.

Bilaga 3. Fördelningsförslag för respektive fiskeri

Fiske efter havskräfta

Som tidigare nämnts (se kap. 2.3) är utgångspunkten att målarter och kvoter som bedöms kunna bli begränsande för fisket behöver omfattas av ett system med individuella årliga demersala fiskemöjligheter under år 2017. Eftersom havskräfta utgör en viktig målart i Skagerrak och Kattegatt föreslås denna kvot fördelas.

Kort om nuvarande system

Kvoten för havskräfta är idag uppdelad mellan redskapsgrupperna rist, bur och trål. De senaste åren har den procentuella tilldelningen varit 50 % till ristfisket och 25 % vardera till bur- och trålfisket. Kvotnyttjandet har de senaste åren varit högt inom redskapsgrupperna rist och bur medan trålfisket inte nyttjat hela sin tilldelning.

Föreslagen fördelningsprincip

De som fiskar efter havskräfta kommer enligt förslaget att inneha minst ett av tillstånden "fiske efter havskräfta med bur", "trål inklusive rist" (TR1, TR2 och TR2_R) och "rist" (TR2_R). De som under år 2016 haft tillstånd för fiske med trål (och uppfyller kraven enligt dagens regelverk för att beviljas förnyat sådant tillstånd) kommer tilldelas tillståndet "trål inklusive rist". Syftet är att möjliggöra en övergång till det mer selektiva ristfisket för dem som tidigare endast fiskat med trål utan rist.

De fiskelicensinnehavare som enligt dagens regelverk uppfyller kraven för att beviljas förnyat effort-, rist- eller burtillstånd samt de som trålat med fartyg under 10 meter under år 2016 föreslås beviljas årliga demersala fiskemöjligheter. Licensinnehavarna får själv välja vilket redskap de vill fiska med så länge de har tillstånd för redskapet.

Fördelningen föreslås baseras på fångsthistorik under referensperioden. Avsättning av havskräfta, i form av individuella fiskemöjligheter, sker först till de selektiva fisken där man får arten som bifångst. Då inga fångster av havskräfta sker med de redskap som är tillåtna att fiska med inom kustkvoten kommer ingen del av kvoten att sättas av till detta segment.

För att främja selektivt fiske är avsikten att ett tillägg i kvantitet för fiskarter ska göras för de fiskelicensinnehavare som har tillstånd för de selektiva bur- och ristfiskena efter havskräfta och nordhavsräka. Avsikten är att licensinnehavare som har tillstånd för bur- och ristfiske efter havskräfta och nordhavsräka kommer upp till en grundnivå för sina bifångster, i det fall att man inte når denna nivå genom sin egen fångsthistorik under referensperioden. HaV måste årligen bedöma hur stor

del av de nationella kvoterna som ska avsättas för bur- och ristfiskets bifångster. I bedömningen kommer hänsyn tas till licensinnehavarens tilldelning av målarten (i detta fall havskräfta), de förväntade bifångsterna i fisket, de nationella kvoterna för bifångstarna samt fördelning till andra licensinnehavare som inte beviljats tillstånd att fiska med bur eller rist. Hänsyn kommer också tas till det gradvisa genomförandet av landningsskyldigheten och eventuella möjligheter att göra undantag²⁹ från denna.

Aktivitetskrav för att beviljas förnyat tillstånd

För att beviljas förnyat tillstånd för samtliga tillståndstyper gäller att minst 1 000 kg fångst måste landas före den 30 november varje år. Även bifångster av kvoterade arter räknas med i denna kvantitet. Detta innebär att burfiskets krav på förnyat tillstånd kommer öka från 800 kg till 1 000 kg.

Grundnivå

Om en fördelning baserad på fångsthistorik ger mindre kvantitet än 1 200 kg havskräfta/tillstånd för de fiskelicensinnehavare som beviljas bur- respektive risttillstånd föreslås ett tillägg göras så att varje licensinnehavare minst uppnår denna *grundnivå*. För dem med tillståndet "trål inklusive rist" kommer grundnivån av havskräfta vara lägre än 1 200 kg då de även kommer få tilldelningar av andra fiskarter för att nå upp till den totala grundnivån på 1 200 kg.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter för havskräfta gäller gemensamt för de aktuella redskapsgrupperna då fiskelicensinnehavarna kan välja vilket redskap de vill fiska med i det fall de har tillstånd för flera redskap. Med hänsyn till den koncentrationsnivå som finns i kräftfisket idag vid en beräkning på fångsthistorik, kvotens storlek och värde samt antalet tillstånd föreslås en högsta koncentrationsnivå på 5 % per licensinnehavare under året.

Fiske efter vitfisk i Skagerrak/Kattegatt

Sett till nuvarande svenska kvoter och fångster (där fångst avser både landningar och skattade utkast) bedöms vissa kvoter av vitfisk i Skagerrak/Kattegatt utgöra begränsande arter under en landningsskyldighet. Som nämnts tidigare är utgångspunkten att målarter och kvoter som bedöms kunna bli begränsande för fisket ska omfattas av ett system med individuella demersala årliga fiskemöjligheter under år 2017. I

²⁹ Undantag kan medges vid t.ex. hög överlevnad eller om ökad selektivitet är svårt att uppnå (så kallat de minimis undantag).

Skagerrak och Kattegatt bedöms torsk, gråsej, kolja, vitling och rödspotta (endast i Skagerrak) kunna bli begränsande. Dessa kvoter föreslås därför fördelas individuellt. Äkta tunga bedöms också bli en begränsande art men anses inte vara lämplig för en individuell fördelning då tilldelningarna på individuell nivå skulle bli väldigt låga sett till att den svenska kvoten är låg. Övriga kvoterade arter kommer inte fördelas individuellt utan fiske utan fångstbegränsningar kommer gälla på de kvoterna.

Föreslagen fördelningsprincip

De som fiskar efter ovanstående arter och som kommer omfattas av krav på redskapstillstånd föreslås beviljas tillstånd att fiska med någon/några av redskapsgrupperna TR1, TR2, TR2_R, GN1, GT och LL. De fiskelicensinnehavare som uppfyller kraven enligt dagens regelverk för att beviljas förnyat efforttillstånd samt de som trålat med fartyg under 10 meter under år 2016 kommer tilldelas årliga demersala fiskemöjligheter. Licensinnehavarna får själv välja vilka redskap de vill fiska med så länge de har tillstånd för redskapet.

Fördelningen föreslås baseras på fångsthistorik under referensperioden. Avsättning av ovan nämnda vitfiskarter, i form av individuella fiskemöjligheter, sker först ske till de selektiva fiskena där man får arterna som bifångster (vid fiske som bedrivs med rist och bur) och till kustkvoterna.

De fiskelicensinnehavare som har landat några av de ovan nämnda fiskarterna under referensperioden med pelagiskt tillstånd föreslås också beviljas individuell tilldelning. Även de pelagiska fartygen kommer ha möjlighet att tillfälligt omfördela till sig kvantitet från andra fartyg för att täcka sina bifångster.

Enligt förslaget kommer kvoterna att fördelas mellan de som får årliga demersala fiskemöjligheter och de som får lov att bedriva fiske på kustkvoten. Den andel som tilldelas kustkvoterna kommer motsvara den fångsthistorik som skett med de passiva redskapen utanför effortsystemet samt ett extra tillägg för att främja det småskaliga kustnära fisket. Hur stort detta extra tillägg blir beror bland annat på hur stora kvoterna slutligen kommer bli, tidigare års infiskning med passiva redskap och till hur stor del infiskningen har begränsats sett till att fiske efter vissa arter omfattats av fångstbegränsningar per vecka eller månad. Ingen individuell fördelning kommer ske för de som fiskar på kustkvoten och i normalfallet kommer de heller inte omfattas av fångstbegränsningar.

Om en fiskelicensinnehavare har särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter föreslås att allt dennes fiske avräknas på dessa. En licensinnehavare kan därmed inte fiska på både kustkvot och på den andel av kvoten som fördelas genom demersala årliga fiskemöjligheter.

Licensinnehavare med särskilt tillstånd för demersala årliga fiskemöjligheter har alltså inte tillträde till kustkvoten även om denne också har ett fartyg under 10 meter.

Föreslagen fördelningsprincip för torsk

Torsk har en kvot för Skagerrak och en för Kattegatt. Kvoten i Skagerrak är uppdelad för fiske med trål och med passiva redskap. Kvoten i Kattegatt är däremot en bifångstkvot, alltså är inget "riktat fiske" efter torsk tillåtet. Kvotnyttjandet för bägge kvoterna har varit högt och under referensperioden har båda kvoterna stoppats vid olika tillfällen.

Då fiske efter torsk i både Skagerrak och Kattegatt varit stark begränsande av fångstbegränsningar per vecka föreslås att fiske på kustkvoten ska ske i form av fångstbegränsningar per månad. Trots fångstbegränsningar per vecka under referensperioden och därefter så har ändå torskkvoterna stoppats tidigt under åren vilket innebär att det skulle leda till tidiga kvot-/redskapsstopp om fisket efter torsk skulle ske utan fångstbegränsningar, vilket är anledningen till att frångå huvudprincipen om att fiske på kustkvoten ska få ske utan begränsningar. Hur stora fångstbegränsningarna per månad kommer bli är svårt att uttala sig om redan nu då det bland annat beror på kvoternas storlek, tilldelning till kustkvoterna, antal fartyg som kommer fiska på kustkvoten m.m. Under året kommer det finnas möjlighet att höja och sänka fångstbegränsningarna per månad med hänsyn till hur infiskningen ser ut.

Föreslagen fördelningsprincip för gråsej

Kvoten för gråsej är gemensam för Västerhavet och Östersjön. De senaste årens kvotnyttjande visar att gråsej är att ses som en begränsande art. Fiske på kustkvoten föreslås ske i form av en oallokerad andel då inga större mängder gråsej fångats med passiva redskap med fartyg under 10 meter i Västerhavet. Emellertid så förekommer det större mängder fångster av gråsej i Östersjön vissa år och därmed måste hänsyn tas till detta när kustkvotens storlek bestäms.

De som fiskar med trål i Östersjön föreslås beviljas en individuell tilldelning av gråsej om de under referensperioden har landat arten. Övriga trålfartyg i Östersjön får inte någon tilldelning av gråsej utan får täcka eventuella fångster av gråsej genom att tillfälligt omfördela till sig kvantitet av gråsej från andra fartyg som beviljats individuell tilldelning. Däremot föreslås gråsej ingå i grundnivån för de fiskelicensinnehavare som beviljas tillstånd i Västerhavet då gråsej är en vanligt förekommande art som fångas där.

Föreslagen fördelningsprincip för kolja

Kvoten för kolja är gemensam för Västerhavet och Östersjön. De senaste årens fångstskattningar visar att kolja är att ses som en begränsande art.

Fiske på kustkvoten föreslås ske i form av en oallokerad andel då inga större mängder kolja fångats med passiva redskap med fartyg under 10 meter i Västerhavet. Fångster av kolja i Östersjön bedöms vara väldigt låga.

Föreslagen fördelningsprincip för vitling

Kvoten för vitling är gemensam i Skagerrak och Kattegatt. De senaste årens fångstskattningar visar att vitling är att ses som en begränsande art. Fiske på kustkvoten föreslås ske i form av en oallokerad andel då inga större fångster av vitling sker med passiva redskap.

Föreslagen fördelningsprincip för rödspotta i Skagerrak

Det har framkommit uppgifter om att kvoten för rödspotta i Skagerrak kan tänkas bli begränsande nästa år om individuell fördelning sker av torsk, gråsej, kolja och vitling men inte rödspotta. Detta trots att fångstskattningar från tidigare år visar att arten inte bör bli begränsande. Men i och med effortsystemets upphörande (se kap. 1.5.2) så innebär det att fler fiskelicensinnehavare kommer få tid och möjlighet att fiska på kvoten. Skulle fiske efter rödspotta stoppas så innebär det även redskapsstopp för de redskap där man kan tänkas få rödspotta, vilket betyder att stora delar av fisket efter torsk, gråsej, kolja och vitling också kommer behöva stoppas. HaV föreslår därför att kvoten för rödspotta i Skagerrak fördelas på individuell nivå. Fiske på kustkvoten föreslås däremot ske i form av en oallokerad andel då inga större mängder rödspotta fångats med passiva redskap med fartyg under 10 meter i Skagerrak.

Aktivitetskrav för att få behålla tillstånd

För att beviljas förnyat tillstånd gäller att minst 1 000 kg fångst måste landas före den 30 november varje år.

Grundnivå

Om en fördelning baserat på fångsthistorik ger mindre kvantitet än 1 200 kg gemensamt av arterna torsk, gråsej, kolja, vitling, rödspotta och havskräfta för de fiskelicensinnehavare som beviljas tillstånd med någon av redskapsgrupperna TR1, TR2 eller TR2_R, föreslås ett tillägg göras så att varje licensinnehavare minst uppnår denna *grundnivå*.

Om en fördelning baserat på fångsthistorik ger mindre kvantitet än 1 200 kg gemensamt av arterna torsk, gråsej, kolja, vitling och rödspotta för de fiskelicensinnehavare som beviljas tillstånd med någon av redskapsgrupperna GN1, GT och LL föreslås ett tillägg göras så att varje licensinnehavare minst uppnår denna *grundnivå*.

Grundnivån om 1 200 kg kommer bestå av en artsammansättning som så långt som möjligt motsvarar de förväntade fångsterna. Hänsyn måste också

tas till tillgängliga fiskemöjligheter eftersom svenska kvoter och förhållandet mellan dessa varierar år från år.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter

Koncentrationsnivån gäller gemensamt för alla redskap då fiskelicensinnehavarna kan välja vilket redskap de vill fiska med, om de har tillstånd för flera redskap. Efter att ha tagit hänsyn till kvotens förväntade storlek och värde, antalet tillstånd och den koncentrationsnivå som finns i fisket idag vid en beräkning på fångsthistorik, så har en högsta koncentrationsnivå som är tillåtet under året tagits fram.

För torsk i Skagerrak, gråsej och vitling föreslås ett högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter för en fiskelicensinnehavare på 10 % per art och kvotområde.

För torsk i Kattegatt och kolja föreslås en högsta koncentrationsnivå på 15 % per fiskelicensinnehavare.

Bedömning görs däremot att någon koncentrationsnivå för rödspotta i Skagerrak inte är nödvändig eftersom det endast är ett fåtal fiskare som bedrivit fiske efter arten.

Fiske efter vitfisk i Nordsjön

I Nordsjön, norsk zon är det endast åtta fartyg som har bedrivit riktat fiske efter vitfiskarter under referensperioden samt 18 räkfartyg som fått fångster av vitfiskarter som bifångst. Det är fyra vitfiskarter som är kvoterade i detta område; torsk, gråsej, kolja och vitling/bleka. Torsk och gråsej anses utgöra begränsande arter. Kolja kan också tänkas bli en begränsande art eftersom effortsystemet upphör att gälla (se kap. 1.5.2), vilket kan tänkas innebära att infiskningen av kolja kommer öka.

Föreslagen fördelningsprincip

HaV föreslår att det ska finnas ett redskapstillstånd i form av trål (redskapsgruppen TR1) för de som bedriver fiske efter ovanstående arter. De fiskelicensinnehavare som beviljas tillstånd för att bedriva fiske i Nordsjön, norsk zon under år 2017 föreslås tilldelas individuella årliga fiskemöjligheter för samtliga fyra kvoter. Tillfällig omfördelning av kvantitet under året mellan dessa fartyg ska tillåtas (samt till de räkfartyg som har tillstånd i detta område om de behöver täcka sina bifångster, se mer i förslaget nedan). Fördelningen för torsk och gråsej, som haft ett högt kvotnyttjande, föreslås ske enligt fångsthistorik under referensperioden. För att få en fördelning som mera motsvarar det bedrivna fisket baseras emellertid beräkningen av andelen kolja och vitling (detta eftersom kvotnyttjandet för dessa arter varit lågt) på fångsthistoriken av torsk och gråsej gemensamt i detta område.

Kvoten för kolja i Nordsjön, norsk zon och EU:s fiskevatten (jointkvoten) har haft lågt nyttjande, medan torskkvoten i samma område nyttjats i högre utsträckning. För att fördelningen mer ska motsvara det bedrivna fisket föreslås att fångsthistoriken för torsk och kolja slås samman till en andel och fördelning sker sedan utefter den andelen.

De fiskelicensinnehavare som har landat torsk, gråsej, kolja eller vitling/bleka under referensperioden med pelagiskt tillstånd kommer också beviljas individuell tilldelning. Även de pelagiska fartygen kommer ha möjlighet att tillfälligt omfördela till sig kvantiteter för bifångster från andra fartyg.

Aktivitetskrav för att beviljas förnyat tillstånd

För att beviljas förnyat tillstånd föreslås gälla att minst 1 000 kg fångst i Nordsjön, norsk zon måste landas före den 30 november varje år. Detta kommer framkomma som ett villkor särskilt i tillståndet eftersom detta infiskningskrav inte tidigare funnits.

Grundnivå

Om en fördelning baserat på fångsthistorik ger mindre kvantitet än 1 200 kg gemensamt av arterna torsk, gråsej, kolja och vitling/bleka för de fiskelicensinnehavare som beviljas tillstånd med redskapsgruppen TR₁ i Nordsjön, norsk zon föreslås ett tillägg göras så att varje licensinnehavare minst uppnår denna *grundnivå*. Grundnivån föreslås uppgå till 300 kg per art.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter

Då det endast är ett fåtal fiskelicensinnehavare som bedriver riktat fiske efter vitfiskarter i Nordsjön samt att kvoterna är höga så görs bedömningen att det inte finns något behov av att ha en koncentrationsnivå för någon av arterna.

Fiske efter nordhavsräka i Skagerak/Kattegatt

Utgångspunkten är att målarter och kvoter som bedöms kunna bli begränsande för fisket behöver omfattas av ett system med demersala årliga fiskemöjligheter under år 2017. Nordhavsräka räknas som en av målarterna inom svenskt fiske. Idag fördelas fiskemöjligheter av nordhavsräka i form av fångstbegränsningar per månad. Varje fartyg är inplacerat i en av fem olika ransonsklasser; A-E, där A är den lägsta ransonsklassen och E den högsta. Den nuvarande ransontrappan bygger på historisk infiskning under åren 2005-2010.

De med tillstånd för fiske efter nordhavsräka föreslås få tillägg för att komma upp i grundnivåer för bifångstarterna av fisk i detta fiske, då detta fiske sker med rist. HaV måste årligen bedöma hur stor del av de nationella

kvoterna som ska avsättas för ristfiskets bifångster. Hur detta ska gå till har beskrivits ovan i denna bilaga under förslaget för havskräfta.

Föreslagen fördelningsprincip

De fiskelicensinnehavare som beviljas räktillstånd under år 2017 föreslås tilldelas individuella fiskemöjligheter. Den föreslagna fördelningsmodellen baseras på den ransonsklass i det nuvarande systemet som licensinnehavarens fartyg varit indelad i och antalet aktiva månader under referensperioden. Detta är en modell som arbetats fram av de fiskare som bedriver detta fiske. HaV ser positivt på detta system då man genom fördelningsmetodiken uppnår en fördelning som generellt gynnar de mindre fartygen och tillgodoser dessa fartygs behov av fiskemöjligheter.

Vid beräkningen har klass A två ransoner, klass B tre ransoner, klass C fyra ransoner, klass D fem ransoner och klass E sex ransoner.

Med aktivitetsgrad avses ett genomsnitt av det antal månader som en fiskelicensinnehavares fartyg landat nordhavsräka med stöd av räktillståndet under referensperioden. Det sämsta året räknas bort för varje licensinnehavare.

Fartygets aktivitetsgrad multipliceras med antalet ransoner enligt följande:

1. tre gånger om aktivitetsgraden är en-tre månader,
2. sex gånger om aktivitetsgraden är fyra-sex månader,
3. nio gånger om aktivitetsgraden är sju-nio månader,
4. tolv gånger om aktivitetsgraden är tio-tolv månader.

Med utgångspunkt från detta beräknas varje fiskelicensinnehavares individuella tilldelning.

Regler för överförbarhet

För att skydda de fiskelicensinnehavare med mindre fartyg föreslås regler för tillfällig överförbarhet under året. De som beviljas räktillstånd delas in i två segment efter placering i tidigare ransonsklass: de som ingår i någon av ransonsklasserna A-C är med i det ena segmentet och de som ingår i någon av ransonsklasserna D-E är med i det andra. De licensinnehavare som haft två fartyg, vilka skulle hamna i olika segment om fartyg hade betraktats separat, föreslås hamna i det större segmentet. En licensinnehavare tillhör ett och samma segment hela året och omfördelningar av fiskemöjligheter får endast ske inom segmentet.

Aktivitetskrav för att beviljas förnyat tillstånd

För att beviljas förnyat tillstånd gäller att minst 1 000 kg fångst måste landas före den 30 november varje år. Även bifångster av kvoterade arter räknas med i denna kvantitet.

Grundnivå

Om fördelning enligt ovan ger mindre kvantitet än 1 200 kg nordhavsräka för de fiskelicensinnehavare som beviljas räktillstånd föreslås ett tillägg göras så att varje licensinnehavare minst uppnår denna *grundnivå*.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter under året

Med hänsyn till den koncentrationsnivå som finns i räkfisket idag vid en beräkning på fångsthistorik, kvotens storlek och värde samt antalet tillstånd föreslås en högsta koncentrationsnivå. Separata koncentrationsnivåer ska dock gälla för de två olika segmenten. I det lägre segmentet föreslås en koncentrationsnivå om högst 5 % per fiskelicensinnehavare och i det övre segmentet högst 10 % per licensinnehavare. Som ovan beskrivits föreslås det inte finnas någon möjlighet till tillfälliga omfördelningar av kvantitet mellan de båda segmenten.

Fiske efter nordhavsräka i Nordsjön, norsk zon

Föreslagen fördelningsprincip

I Nordsjön, norsk zon är det 18 fartyg som har haft tillstånd att bedriva fiske efter nordhavsräka. De fiskelicensinnehavare som beviljas räktillstånd under år 2017 föreslås tilldelas individuella fiskemöjligheter baserat på fångsthistorisk under referensperioden.

Aktivitetskrav för att beviljas förnyat tillstånd

För att beviljas förnyat tillstånd föreslås att minst 1 000 kg fångst i Nordsjön, norsk zon måste landas före den 30 november varje år. Även bifångster av kvoterade arter räknas med i denna kvantitet. Detta kommer framkomma som ett villkor särskilt i tillståndet eftersom detta infiskningskrav inte tidigare funnits.

Grundnivå

Om en fördelning baserat på fångsthistorik ger mindre kvantitet än 1 200 kg nordhavsräka för de fiskelicensinnehavare som beviljas räktillstånd i Nordsjön, norsk zon föreslås ett tillägg göras så att varje licensinnehavare minst uppnår denna *grundnivå*.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter

Då det endast är ett fåtal fiskelicensinnehavare som bedriver fiske efter nordhavsräka i Nordsjön, norsk zon samt med tanke på kvotens storlek, bedöms det inte finnas något behov av ett högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter i detta fiske.

Fiske efter torsk i Östersjön

Torsk i Östersjön räknas som en av målarterna inom svenskt fiske och föreslås omfattas av systemet med årliga demersala årliga fiskemöjligheter under år 2017. Övriga kvoterade arter som endast täcker Östersjön kommer inte fördelas individuellt utan fiske utan fångstbegränsningar kommer gälla på de kvoterna.

Kort om dagens system

Kvoterna för torsk i Östersjön är separata för västra Östersjön (ICES-delområden 22-24) och östra Östersjön (ICES-delområden 25-32). Kvoterna har fördelats mellan segmenten passiva redskap och trål. För den del av kvoterna som avsatts för fiske med passiva redskap har fiske utan fångstbegränsningar tillämpats medan fångstbegränsningar på årsbasis tillämpats för trålfisket. Ett trålfartygs fångstbegränsning har baserats på fartygets längd och bruttodräktighet och utefter det placerats i en så kallad ransonstrappa.

Föreslagen fördelningsprincip

De som fiskar efter torsk i Östersjön och som omfattas av tillståndskrav kommer enligt förslaget att inneha ett av tillstånden "trål" och "fiske med passiva redskap" (om fartyget är 8 meter eller större). De som under år 2016 haft tillstånd att bedriva fiske efter torsk med trål i Östersjön och enligt dagens regelverk kommer att beviljas förnyat sådant tillstånd, föreslås omfattas av demersala årliga fiskemöjligheter.

Fördelningen föreslås baseras på fångsthistorik under referensperioden (se särskild motivering nedan).

De fiskelicensinnehavare som har landat torsk under referensperioden med pelagiskt tillstånd kommer också beviljas individuell tilldelning. Även de pelagiska fartygen kommer ha möjlighet att tillfälligt omfördela till sig kvantitet från andra fartyg i syfte att kunna täcka sina bifångster av torsk.

Kvoterna kommer fördelas mellan det segment som omfattas av demersala årliga fiskemöjligheter och det fiske som bedrivs med passiva redskap (kustkvoten). För den del som tilldelas kustkvoten är utgångspunkten att denna ska motsvara fångsthistoriken under referensperioden inom detta segment samt ett extra tillägg för att främja det småskaliga kustnära fisket. Storleken på detta tillägg beror bland annat på hur stora kvoterna slutligen kommer bli och tidigare års infiskning med passiva redskap. Då kvoten i västra Östersjön kommer bli begränsande under år 2017 (beslut har fattats att sänka kvoten med 56 %³⁰) så kan det innebära att tilldelningen till trålfisket blir väldigt låg eller ingen alls. Ingen individuell fördelning

³⁰ <https://www.havochvatten.se/artikel?artikel=1599477>

kommer ske för de som fiskar på kustkvoten och de kommer heller inte omfattas av fångstbegränsningar.

Särskild motivering till förslaget att fördela enligt fångsthistorik

Torskfisket är viktigt i Östersjön eftersom det finns få andra arter att bedriva fiske efter i jämförelse med Västerhavet. I det nuvarande systemet med årsransoner har alla som beviljats torsktillstånd i Östersjön möjlighet att utnyttja en årsranson och aktivitetskravet för att behålla tillståndet har varit lågt. Många fiskelicensinnehavare med torsktillstånd har haft lågt nyttjande av sina fiskemöjligheter och har därför begränsad fångsthistorik i Östersjön. En övergång till individuella årliga fiskemöjligheter kommer påverka möjligheten att utnyttja torskkvoten i jämförelse med det system som finns idag.

Nyttjandet av torskkvoten i östra Östersjön var endast 50 % under referensperioden. Det har därför framkommit synpunkter att hela kvoten inte bör fördelas enligt fångsthistorik, utan att upp till 50 % av kvoten skulle fördelas genom någon form av grundtilldelning och att denna eventuellt skulle baseras på nuvarande "ransonstrappa".

Samtidigt är syftet med en fördelning baserat på fångsthistorik att inte omstrukturera fiskerinäringen. Aktiva fartyg ska inte behöva göra tillfälliga överlåtelser av fiskemöjligheter av icke-aktiva tillståndshavare, vilket skulle kunna tänkas ske då kvoterna i både västra och östra Östersjön (beslut har fattats att sänka kvoten i östra Östersjön med 25 %³¹) kommer sänkas betydligt. Det måste också beaktas att kvoterna var högre under referensperioden och att det var därför kvotnyttjandet var lågt. En fördelning enligt fångsthistorik kommer också i större utsträckning gynna dem som var aktiva under referensperioden.

Aktivitetskrav för att beviljas förnyat tillstånd

För att beviljas förnyat tråltillstånd föreslås att minst 1 000 kg fångst i Östersjön (västra och östra Östersjön gemensamt) måste landas före den 30 november varje år med trål.

För att beviljas förnyat tillstånd med passiva redskap föreslås att minst 200 kg fångst i Östersjön måste landas före den 30 november varje år med passiva redskap.

Grundnivå

Om en fördelning baserat på fångsthistorik ger mindre kvantitet än 1 200 kg torsk i östra Östersjön för de fiskelicensinnehavare som kan komma att beviljas tråltillstånd i Östersjön föreslås ett tillägg göras så att varje licensinnehavare minst uppnår denna *grundnivå*. Tillägg föreslås endast

³¹ <https://www.havochvatten.se/artikel?artikel=1599477>

ges i östra Östersjön på grund av att kvoten i västra Östersjön kommer bli begränsande under år 2017. Det har förts diskussioner med fiskets organisationer om att en del av kvoten i östra Östersjön skulle fördelas i form av grundtilldelning på grund av att kvoten nyttjats lågt under referensperioden. Men efter att ha tagit hänsyn till att kvotnyttjandet kan tänkas öka nästa år på grund av den låga kvoten i västra Östersjön samt att även kvoten i östra Östersjön sänks så bedöms inte utrymme finnas för att fördela ut en del av kvoten i form av grundtilldelning, utöver grundnivån på 1 200 kg/licensinnehavare.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter

Efter att ha tagit hänsyn till kvotens förväntade storlek och värde, antalet tillstånd och den koncentrationsnivå som finns i fisket idag vid en beräkning på fångsthistorik, så bedöms i västra Östersjön en högsta koncentrationsnivå på 10 % per fiskelicensinnehavare under året vara tillåtet och i östra Östersjön 15 %.

Bilaga 4. Konsekvensutredning

I konsekvensutredningens olika delavsnitt behandlas, i mån av relevans, följande punkter:

- Demersala årliga fiskemöjligheter
- Beaktande av småskaligt kustnära fiske
- Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer)
- Infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd
- Grundnivåer
- Nyetablering inom fisken som omfattas av individuell tilldelning

I avsnittet "Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen" görs en bedömning av miljöeffekter.

A Allmänt

Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

Demersala årliga fiskemöjligheter

Landningsskyldigheten införs enligt grundförordningen (EU) nr 1380/2013 gradvis för kommersiella arter i EU:s fiskevatten mellan åren 2015-2019. Det innebär att samtliga fångster av kvoterade arter ska landas och kvotavräknas. Syftet är bland annat till att påskynda utvecklingen av ett mer selektivt fiske. Landningsskyldigheten ställer krav på ett system att fördela fiskemöjligheter som underlättar dess införande. Ett sådant system bör i största möjliga mån skapa rätt förutsättningar för enskilda fiskare att kunna efterleva skyldigheten att landa all fångst av kvoterade arter. Det bör till exempel finnas möjlighet att anpassa sina fiskemöjligheter för att kunna täcka sina fångster. Ett system som är anpassat till en landningsskyldighet bör också motverka risken för kollektiva redskapsstopp. Vidare innebär dagens system (med fångstbegränsningar per vecka eller månad i Västerhavet), många tillfällen då fångsten riskerar att överskrida fångsbegränsningen och därmed många tillfällen där olovliga utkast riskeras. Genom en förordningsändring har Havs- och vattenmyndigheten (HaV) möjlighet att tillåta tillfälliga överlåtelser av fiskemöjligheter under året. Ett system baserat på individuella fiskemöjligheter, i kombination med möjligheten att tillfälligt kunna överlåta dessa under året, bygger på eget ansvar för fiskemöjligheter och bör därigenom underlätta genomförandet av landningsskyldigheten genom att möjliggöra för den enskilde fiskaren att kunna anpassa sina fiskemöjligheter till de faktiska fångsterna, minska risken för kollektiva redskapsstopp samt ge bättre planeringsmöjligheter för enskilda fiskare under året. Även

beredningsindustrin får förbättrade möjligheter att planera sin verksamhet efter sina behov genom avtal med enskilda fiskeföretag.

Beaktande av småskaligt kustnära fiske

Svenskt yrkesfiske bidrar till en levande landsbygd, kust och skärgård. Arbetstillfällena skapas inom yrkesfiske, beredningsindustri och i relaterade näringar. För många kustområden är det lokala yrkesfisket en viktig del av bygdens identitet och bidrar till kommunernas attraktivitet för boende och turister. Samtidigt kan det småskaliga kustnära fisket ha problem t.ex. med lönsamhet vilket kan leda till att detta fiske riskerar att påverkas negativt om inte särskild hänsyn tas.

Särskild hänsyn har tagits till det småskaliga kustnära fisket i förslagets utformning. Vid beslut om den andel av den nationella kvoten som tilldelas kustkvoten kommer detta segments behov att i största möjliga mån beaktas. Det småskaliga kustnära fisket beaktas också genom förslagen till extra tilldelning för de som beviljas en individuell tilldelning men inte når upp till en viss grundnivå genom sin fångsthistorik samt genom förslaget till högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer).

I den föreslagna fördelningsmodellen för nordhavsräka tas särskild hänsyn till de som under referensperioden varit mindre aktiva, vilket ofta är fiskelicensinnehavare med mindre fartyg. Fördelningsmodellen innebär att dessa i större utsträckning får mer tilldelning jämfört med en fördelning baserad på fångsthistorik. Förslaget innebär vidare att samtliga innehavare av räkstillstånd delas in i två segment baserat på tidigare ransonsklasser. Tillfälliga omfördelningar får endast ske inom respektive segment. Detta syftar till att skydda och bevara verksamheten för licensinnehavare med mindre fartyg.

För att motverka ett alltför högt tryck på kustkvoterna föreslås begränsningar i tillträdet: de fiskelicensinnehavare som tilldelas demersala årliga fiskemöjligheter tillåts inte bedriva fiske på kustkvoten med något av sina fartyg.

För fiske på kustkvoterna kommer det inte krävas något särskilt tillstånd och därmed inte heller något infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd (undantaget fiske efter torsk i Östersjön som bedrivs med passiva redskap med fartyg över 8 meter).

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer)

För att undvika att möjligheten till tillfälliga överlåtelser under året leder till oönskade effekter (såsom regional obalans genom koncentration av fiskemöjligheter hos ett fåtal fiskare) föreslås ett högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer) för vissa arter och kvotområden. Koncentrationsnivåer föreslås för följande arter och kvotområden: torsk

separat vardera i Skagerrak, Kattegatt samt västra och östra Östersjön, gråsej och kolja i Skagerrak, Kattegatt och Östersjön gemensamt samt vitling, nordhavsräka och havskräfta gemensamt i Skagerrak och Kattegatt. De föreslagna nivåerna har bestämts enskilt för de olika arterna och kvotområdena och baseras på kvoternas storlek och värde, antalet tillstånd, tidigare fångstnivåer och den koncentrationsnivå som finns i fisket idag vid en beräkning på fångsthistorik.

Inom räkfisket föreslås två olika koncentrationsnivåer eftersom den föreslagna fördelningsmodellen innebär att överlåtelser av fiskemöjligheter för nordhavsräka endast tillåts inom två olika segment. Koncentrationsnivåer föreslås inte för de fisken där det endast finns ett mindre antal fartyg som bedrivit riktat fiske efter arter. Detta gäller fisket efter vitfisk i Nordsjön, norsk zon och efter rödspotta i Skagerrak.

Infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd

Det är särskilt viktigt att någon typ av aktivitetskrav finns för att beviljas förnyat tillstånd när fisket fördelas genom individuella fiskemöjligheter. Systemet kan annars ge inlåsnings effekter där inaktiva yrkesfiskare tilldelas kvantiteter som inte nyttjas. Särskilt när det gäller begränsande arter är det viktigt att de för Sverige tillgängliga kvantiteterna kan fördelas om landningsskyldigheten ska kunna genomföras. (I nuvarande system med fångstbegränsningar/ransoner kan myndigheten styra detta genom att höja fångstbegränsningarna när det visar sig att kvoterna inte nyttjas, men det är som nämnts ovan väldigt svårt att förvalta ett blandfiske med ett sådant system.)

Saknas infiskningskrav kan det även leda till att flertalet fartyg blir liggande vid kaj hela året vilket skulle innebära en omstrukturering av fiskeflottan, vilket inte är avsikten med systemet.

Vidare är det frågan om fördelning av en begränsad resurs där avsikten är att den som är beroende av fisket för sin försörjning ska gynnas före den som inte är det.

För att motverka förekomsten av mindre aktiva fartyg i den svenska fiskeflottan finns sedan tidigare infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd. Dessa infiskningskrav behålls som tidigare. Dessutom föreslås det införas även när det gäller fiske utanför EU:s fiskevatten. I ett första steg kommer detta framgå som ett villkor i det särskilda tillståndet för fiske i norsk zon. Då det krävs ett redskapstillstånd för att beviljas demersala årliga fiskemöjligheter behöver inga ytterligare krav ställas för att beviljas sådana. Istället införs en bestämmelse om att det krävs fiskelicens och redskapstillstånd för att beviljas demersala årliga fiskemöjligheter.

Grundnivåer

Av den del av kvoterna som tillgängliggörs för demersala årliga fiskemöjligheter kommer tillägg delas ut så att en fiskelicensinnehavare kommer upp i en viss grundnivå i de fall en fördelning baserat på fångsthistorik medför att man inte kommer upp i denna nivå.

Den första typen av grundnivå syftar till att främja möjligheten till selektivt fiske genom att ett tillägg i tilldelad kvantitet av fiskarter föreslås göras för de fiskelicensinnehavare som har tillstånd för bur- och ristfiske efter havskräfta och nordhavsräka. Avsikten är att licensinnehavare som har tillstånd för bur- och ristfiske efter havskräfta och nordhavsräka kommer upp till en grundnivå för sina bifångster, i det fall att man inte når denna nivå genom sin egen fångsthistorik.

HaV måste årligen bedöma hur stor del av de nationella kvoterna som ska avsättas för bur- och ristfiskets bifångster. I bedömningen ska hänsyn tas till fiskelicensinnehavarens tilldelning av målarterna havskräfta och nordhavsräka, de förväntade bifångsterna i fisket, de nationella kvoterna för bifångstarna samt fördelning till andra licensinnehavare som inte innehar tillstånd att fiska med bur eller rist. Hänsyn tas också till det gradvisa genomförandet av landningsskyldigheten och eventuella möjligheter att göra undantag från denna.

Den andra typen av grundnivå syftar till att alla ska ha möjlighet att klara infiskningskravet. Om en fördelning ger mindre kvantitet än 1 200 kg per särskilt tillstånd ska ett tillägg göras så att varje tillståndshavare minst uppnår denna grundnivå för demersala årliga fiskemöjligheter.

Grundnivån för demersala årliga fiskemöjligheter har bestämts så att en tillståndshavare ska ha en möjlighet att uppfylla infiskningskravet på 1 000 kg för att beviljas förnyat tillstånd.

I ett blandfiske bör tilldelningen för att nå upp till grundnivån om 1 200 kg bestå av en artsammansättning som så långt som möjligt motsvarar de förväntade fångsterna. Hänsyn måste också tas till tillgängliga fiskemöjligheter eftersom svenska kvoter och förhållandet mellan dessa varierar år från år.

Nyetablering och byte av tillståndshavare

Den svenska fiskerinäringen är i starkt behov av förnyring då medelåldern inom det svenska fisket är runt 56 år och nyrekryteringen är låg. I detta nya förvaltningssystem kommer det finnas möjlighet att nyetablera sig inom fisket, men bara om beståndssituationen för olika arter medger det. I dagsläget är emellertid beståndssituationen för flertalet arter bekymmersamt vilket innebär att möjligheten till nyetablering inom den närmaste framtiden kommer vara låg.

Om beståndssituationen medger nyetablering så kommer den fiskelicensinnehavare som nyetablerar sig tilldelas en kvantitet som är högre än grundnivån för det tillståndet. Om däremot en licensinnehavare ska bedriva fiske med passiva redskap med ett fartyg under tio meter kommer denne få lov att bedriva fiske på kustkvoten, så länge samma licensinnehavare inte sedan tidigare har demersala årliga fiskemöjligheter med ett annat fartyg.

Då möjligheten till nyetablering kommer vara begränsad så kommer det fortsatt finnas möjlighet att byta tillståndshavare inom ett fiskeföretag. Byte av tillståndshavare kan idag ske inom ett fiskeföretag genom generationsskifte samt när ägarkontinuitet förelegat i ett fiskefartyg i tre år. Denna möjlighet har dock inte funnits för dem som haft tillstånd att bedriva fiske efter havskräfta med bur, vilket dock nu kommer möjliggöras. Med ägarkontinuitet förstås att byte av tillståndshavare kan ske om anknytning av betydelse har förelegat mellan ett fiskefartygs distriktsbeteckning och fysiska personer som kontinuerligt har haft ägarandelar i ett fiskefartyg under de tre senaste åren.

Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

Demersala årliga fiskemöjligheter

Om man under en landningsskyldighet skulle fortsätta med ett system att fördela fiskemöjligheter liknande dagens (med t.ex. fångstbegränsningar på vecko- eller månadsbasis i Västerhavet) skulle det förutsätta en hög grad av detaljreglering. Det skulle t.ex. kräva kontinuerlig anpassning och avstämning av fångstbegränsningsnivåerna vilket innebär ett komplicerat system för yrkesfiskarna. Att fortsätta med nuvarande system under en landningsskyldighet skulle sannolikt också innebära att det till hög grad måste kombineras med olika former av redskapsreglering och/eller redskapsstopp för att förhindra nationellt överskridande av vissa kvoter. Det är mycket svårt att klara artsammansättningen i ett blandfiske i ett system med årsransoner, utan möjlighet för fiskelicensinnehavare att överlåta kvantiteter mellan sig. Det skulle inte heller medge möjlighet för enskilda fiskare att planera sitt fiske under året då man som fiskare skulle vara begränsad av de höjningar och sänkningar av fångstbegränsningarna (t.ex. per vecka eller månad) som bestäms av myndigheten.

Ett annat alternativ till individuella årliga fiskemöjligheter är ett system med permanent överlåtbara fiskerättigheter. Idag finns inte möjlighet till att införa permanent överlåtbara fiskerättigheter inom det demersala fisket (detta kräver beslut av regeringen).

Ett ytterligare alternativ, som eventuellt skulle kunna kombineras med ett system med individuella fiskemöjligheter, är att reglera användande av fiskeredskap som fångar stora mängder av de begränsande kvoterna för vitfisk. Detta skulle kunna minska risken att dessa kvoter tar slut tidigt under året och stoppa allt övrigt fiske som kan tänkas fånga de fiskslagen samt minska incitament till olovliga utkast vid fiske med dessa redskap. Samtidigt skulle det dock leda till minskad valfrihet för fiskelicensinnehavarna att använda olika redskap och minskad möjlighet till effektivt kvotnyttjande.

Om ett system med individuella årliga fiskemöjligheter inte införs ökar risken för oönskade effekter såsom kollektiva redskapsstopp och att ett effektivt kvotnyttjande förhindras. Det blir mycket svårt för den enskilde yrkesfiskaren att följa landningsskyldigheten om denne inte kan täcka fångster genom överlåtelser för att matcha sina fiskemöjligheter med de faktiska fångsterna. Ett sådant system ger allt för lite flexibilitet, särskilt när det gäller blandfiske.

Detta skulle kunna få stora konsekvenser för fisket på västkusten där flera kvoter, framförallt vissa kvoter av vitfisk, bedöms kunna bli begränsande under en landningsskyldighet (samtidigt som de fångas i flera olika redskapsgrupper). Det skulle inte heller medges någon möjlighet för enskilda fiskare att anpassa sina fiskemöjligheter genom att möjligheten till tillfälliga överlåtelser inte skulle finnas. Vidare skulle det innebära att enskilda fiskare har en begränsad möjlighet att planera sitt fiske under året.

Ett system med demersala årliga fiskemöjligheter, där möjligheten till att överlåta dessa under året medges, minskar risken för kollektiva redskapsstopp genom att var och en ansvarar för sina fiskemöjligheter. Det innebär också ökade planeringsmöjligheter för enskilda fiskare och beredningsindustrin samt medger ökad möjlighet att kunna anpassa sina fiskemöjligheter under året. Ett sådant system kan utformas på många olika sätt. Effekter av olika tänkbara alternativa utformningar behandlas nedan.

Beaktande av småskaligt kustnära fiske

Ett alternativt sätt att främja det småskaliga kustnära fisket är särskilda regionala tilldelningar av kvantitet. Detta skulle innebära att en bedömning måste göras av vilka regioner som ska främjas och hur tilldelningarna i sådana fall ska bestämmas. Ett system med regionala tilldelningar kan dock komma att skapa oönskade inlåsnings effekter.

Ett annat alternativ är att tillåta fiske med fler redskap på kustkvoten. Detta skulle högst sannolikt leda till ett högre nyttjande av kustkvoterna vilket är problematiskt då kvoterna redan idag är begränsande.

Om särskild hänsyn inte tas till det småskaliga kustnära fisket skulle kustsamhällen, där det lokala yrkesfisket är en viktig del av bygdens identitet, kunna påverkas negativt.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer)

Ett alternativ är att inte ha koncentrationsnivåer. Eftersom omfördelningar endast är möjliga under året kommer inte någon förändring av den enskilde fiskelicensinnehavarens koncentrationsnivå av olika arter ske mellan åren. På detta sätt begränsas inte heller möjligheten att under året tillfälligt omfördela till sig kvantitet som främst är att ses som bifångst i vissa fisken.

Det kan emellertid tänkas finnas en risk att ett fåtal tillståndshavare istället köper upp stora kvantiteter av begränsande kvoter under året och på så sätt skapar regional obalans.

Infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd

Saknas infiskningskrav kan det leda till att flertalet fartyg blir liggande vid kaj hela året vilket skulle innebära en omstrukturering av fiskeflottan, vilket inte är avsikten.

Grundnivåer

En alternativ lösning är att inte ha någon grundnivå, utan endast fördela fiskemöjligheter med hänsyn till fiskelicensinnehavarens fångsthistorik under referensperioden.

Om ingen grundnivå medges så finns risken att vissa fiskelicensinnehavare inte ens kommer kunna åka ut på en fiskeresor under året då de inte kommer att ha täckning för sina förväntade fångster. De kommer inte heller ha möjlighet att kunna nå upp till infiskningskravet på 1 000 kg landad fångst/tillstånd.

Nyetabletering inom fisken som omfattas av individuella fiskemöjligheter

Om möjlighet inte ges till nyetabletering så kommer det innebära att yngre fiskare inte kan komma in i yrket och därmed en ökad medelålder. Den svenska fiskerinäringen är i starkt behov av förnygring men eftersom det inte finns någon större möjlighet till att nyetabletera sig eller byta tillståndshavare hindras nyrekrytering inom det yrkesmässiga fisket. Medelåldern inom det svenska yrkesfisket är idag hög och behov av förnygring föreligger.

Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

De fiskelicensinnehavare som på olika sätt berörs av förslaget till ett nytt fördelningssystem är de som fiskar efter demersala arter i Västerhavet och Östersjön. De som har tillstånd att bedriva fiske efter pelagiska arter berörs

genom att de måste omfördela till sig kvantitet för att täcka eventuella bifångster av demersala arter.

De som mest tydligt kommer beröras av regleringen är de som kommer tilldelas individuella demersala fiskemöjligheter och beviljas ett kvantitetstillstånd samt ett eller flera redskapstillstånd. De uppgår till omkring 240 stycken.

De som kommer fiska på de oallokerade kustkvoterna berörs av förslaget genom att de (kollektivt) avsätts en andel av de totala kvoterna. Omkring 450 fiskelicensinnehavare har fiskat med de redskapsgrupper som kommer ingå i kustkvoterna i Västerhavet och Östersjön (och som inte kommer ingå i systemet med årliga demersala fiskemöjligheter).

När det gäller förslaget på infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd berör det även fartygens besättningar. Hur många personer det sammanlagt gäller är svårt att bedöma eftersom antalet besättningsmän per fartyg varierar. En grov uppskattning är att regleringen kan komma att beröra drygt 600 besättningsmän ombord på fiskefartygen.

När det gäller förslaget kring nyetablering så kan det nämnas att år 2015 ansökte 91 personer om fiskelicens där flertalet fick avslag sett till hur beståndssituationen såg ut för de arter de hade tänkt bedriva fiske efter.

Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Bemyndigande för de föreslagna föreskriftsändringarna finns i 2 kap. 7 och 20 §§, 5 kap. 1 och 7 §§ och 6 kap. 2a och 8 §§ i förordningen (1994:1716) om fisket, vattenbruket och fiskerinäringen.

Uppgifter om vilka kostnadsmissiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

Demersala årliga fiskemöjligheter

Det faktum att vissa kvoter kan väntas bli begränsande på individnivå innebär att enskilda fiskelicensinnehavare kommer bli begränsande i sitt fiske, vilket innebär ekonomiska konsekvenser för dessa. För t.ex. de fiskslag där kvotdrivna utkast förekommit kan det bli som så att den individuella fiskemöjligheten endast kommer täcka en del av licensinnehavarens tidigare fångster (där fångster avser landningar och utkast). Att man inte längre kan fortsätta fiska för att man saknar fiskemöjligheter för de fiskslag man kan tänkas få i det redskap man använder (och man inte omfördelar till sig den arten) kan tänkas få ekonomiska konsekvenser för enskilda licensinnehavare.

Det bör samtidigt noteras att den utmaning som en obalans i kvot- och fångstsammansättning medför under en landningsskyldighet också skulle innebära ekonomiska konsekvenser under alternativet att fortsätta med dagens system. I det fallet skulle redskapsstopp på kollektiv nivå riskeras, vilket ju också skulle få ekonomiska konsekvenser för dem som fiskar med de aktuella redskapen.

En fiskelicensinnehavare kommer att få en högre administrativ börda i de fall denne blir tvungen att överta fiskemöjligheter för att matcha sina fångster. Dels ska licensinnehavaren hitta någon att överta fiskemöjligheter från, dels behöver en ansökan skickas till HaV. Denna administrativa börda bör uppvägas av de ökade möjligheter licensinnehavaren får att planera sitt fiske. I systemet med fångstbegränsningar per vecka i Västerhavet har licensinnehavaren behövt gå ut och fiska varje vecka för att kunna utnyttja sin veckofångstbegränsning. I det föreslagna systemet väljer licensinnehavaren själv hur fiskemöjligheterna ska nyttjas under året. I Östersjön finns årsransoner redan nu, men det är först då licensinnehavaren väljer att utnyttja möjligheten att överlåta fiskemöjligheter som det uppstår en administrativ börda. I Östersjön finns det färre arter och behovet att överlåta eller överta fiskemöjligheter för att matcha fångsterna blir mindre. Överlåtelser av demersala årliga fiskemöjligheter blir i stor utsträckning en möjlighet och inte en skyldighet för den enskilde licensinnehavaren.

Ett system med överlåtbara fiskemöjligheter skulle kunna leda till en strukturomvandling och kapitalisering av fiskerinäringen, vilket kunnat konstateras i andra system där överlåtelser skett permanent mellan fiskare. Eftersom överlåtelser endast kan ske tillfälligt under året motverkas en sådan utveckling. Det föreslås också att koncentrationsnivåer införs, så att en fiskelicensinnehavare högst får inneha en viss högsta andel av de nationella fiskekvoterna som tillgängliggörs för fiske genom demersala årliga fiskemöjligheter. Infiskningskrav ska förhindra att inaktiva licensinnehavare kan sälja sina fiskemöjligheter under året utan att själva fiska. Kustkvoter föreslås avsättas för småskaligt fiske med passiva redskap, som inte omfattas av systemet med tillfälligt överlåtbara fiskemöjligheter. I räkfisket införs begränsningar i överlåtelserna mellan större och mindre fiskefartyg som fiskar räka.

Beaktande av småskaligt kustnära fiske

Ju större tilldelning som sker till kustkvoten, desto mindre återstår till fördelningen för övriga fiskare.

Om särskild hänsyn inte tas till det småskaliga kustnära fisket skulle detta kunna få stor betydelse för olika kommuner i och med att fartyg som landar

i deras hamnar, har samarbete med beredningsindustrin m.m. skulle kunna minska.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer)

Om en fiskelicensinnehavare begränsas i sitt fiske på grund av koncentrationsnivåer kan det leda till ekonomiska effekter för denne. Det kan vara som så att en licensinnehavare exempelvis har kvantitet kvar av havskräfta som denne tänkt fiska med rist men att täckning för dennes förväntade bifångster av vitling saknas. Har licensinnehavaren då redan nått upp till koncentrationsnivån för vitling så kan troligtvis inte något kräftfiske bedrivas, trots att kvantitet finns kvar.

Den administrativa bördan för HaV kommer att öka då de kommer behöva säkerställa att ingen fiskelicensinnehavare får tillgång till mer kvantitet av vissa arter under året än vad koncentrationsnivåerna medger. Förslaget bedöms inte medföra några större kostnader eller negativa konsekvenser i övrigt. Tvärtom skulle det kunna få mycket stora konsekvenser för den regionala ekonomin om det inte finns begränsningar i form av koncentrationsnivåer. Om fiskemöjligheterna centreras till några få fartyg kan regionala arbetstillfällen och lokal infrastruktur minska.

Infiskningskrav

Ett infiskningskrav kommer medföra samma krav på aktivitet inom fisket såsom de har idag för de flesta tillstånden. För de fiskelicensinnehavare som beviljas burtillstånd kommer dock kraven öka jämfört med hur regleringen ser ut nu. Tidsåtgången för dessa kommer öka då det tar längre tid att fånga minst 1 000 kg än 800 kg.

Bedömning av miljöeffekter

Underlättar genomförandet av landningsskyldigheten

Individuella fiskemöjligheter som kan överlåtas mellan fiskelicensinnehavare under året underlättar för licensinnehavare att matcha fartygets fiskemöjligheter med de faktiska fångsterna och därmed underlätta genomförandet av landningsskyldigheten. Ett sådant system ger flexibilitet, särskilt när det gäller blandfiske. Utan det föreslagna systemet skulle det innebära att det saknas flexibilitet att omfördela till sig kvantitet och därmed skulle det föreligga incitament att istället kasta fångst överbord.

Effekter av bättre planeringsmöjligheter vid individuell fördelning

Ett system med individuella demersala årliga fiskemöjligheter innebär att enskilda fiskare får större möjlighet att planera sitt fiske över året jämfört med ett system med kortare fångstbegränsningar per vecka eller månad.

Det innebär därmed en möjlighet att kunna bedriva sitt fiske under färre perioder under året, vilket kan väntas leda till färre fiskeresor och därmed minskad bränsleåtgång, bottenpåverkan och annan liknande miljöbelastning.

Incitament till selektivt fiske vid individuell fördelning

Ett system med individuella årliga fiskemöjligheter innebär att var och en måste förhålla sig till och anpassa sitt fiske efter de fiskemöjligheter man har, dvs. de man fått sig tilldelad och eventuellt omfördelat till sig under året. De individuella fiskemöjligheterna bör därmed i sig utgöra ett tydligt incitament för selektivt fiske. Det ställer krav på att enskilda fiskare vid behov går över till mer selektiva redskap, anpassar beteende, metoder och fiskemönster samt vid behov försöker använda möjligheten till tillfälliga överlåtelser för att öka sina fiskemöjligheter och kunna fortsätta bedriva fiske.

Enligt förslaget ges möjlighet för de fiskelicensinnehavare som tidigare endast fiskat med trål att kunna bedriva fiske med trål försedd med artsorterande rist, vilket innebär en utökad möjlighet till högre selektivitet i fisket.

Främja selektivt fiske

För att främja möjligheten till selektivt fiske är avsikten att ett tillägg i tilldelad kvantitet av fiskarter ska göras för de fiskelicensinnehavare som har tillstånd för de selektiva bur- och ristfiskena efter havskräfta och nordhavsräka i det fall att man inte når upp till en viss grundnivå genom sin egen fångsthistorik.

Mindre utkast

Ett system med individuella demersala årliga fiskemöjligheter med möjlighet till tillfällig överlåtbarhet bidrar till att underlätta av att genomföra landningsskyldigheten jämfört med det system som finns idag. Korta fångstbegränsningsperioder innebär många tillfällen då fiskaren måste stämma av sin fångst mot fångstbegränsningen. Eftersom det är svårt att uppskatta fångstmängden blir antalet tillfällen när fångsten riskerar att överskrida fångstbegränsningen fler. Kortare fångstbegränsningsperioder kan därför bidra till ökad risk för utkast jämfört med längre perioder.

Risker

Det incitamentet till selektivt fiske som de individuella tilldelningarna i sig utgör förutsätter efterlevnad av skyldigheten att landa all fångst av kvoterade arter. För arter som exempelvis torsk och vitling i Skagerrak och Kattegatt kan de individuella tilldelningarna i vissa fall endast komma täcka en del av fiskelicensinnehavarens tidigare fångster (landningar och utkast).

Detta, i kombination med de eventuellt begränsade möjligheterna till att kunna skaffa sig fler fiskemöjligheter av dessa kvoter, kan innebära att incitament till olovliga utkast inte kan uteslutas.

Alternativ utformning där fiskemöjligheter är knutna till redskap

I nuvarande system finns en styrning av redskapsval inom kräftfisket genom att större delen av kvoten avsätts till rist- och burfiskena (50 respektive 25 % av kräftkvoten har de senaste åren fördelats till rist- och burfiskena).

För att möjliggöra en sådan styrning i ett system med individuella fiskemöjligheter, utöver den styrning som tilldelningarna i sig bör utgöra incitament för, skulle man kunna knyta fiskemöjligheterna till de redskap som används. Detta skulle t.ex. kunna innebära att man reglerar den mängd havskräfta som får fångas med trål respektive rist och den mängd nordhavsräka som får fångas med rist och fisktunnel respektive rist utan fisktunnel, med hänsyn till tillgängliga fiskkvoter. Ett sådant system skulle bli mer komplicerat och motverka regelförenkling. Det skulle också innebära minskad möjlighet till flexibilitet för den enskilde livsinnehavaren (om man t.ex. inte kan åka ut på en fiskeresor med olika redskap), vilket har framhållits som en förutsättning för att kunna följa landningsskyldigheten på bästa möjliga sätt. Om det visar sig att det individuella ansvaret för att anpassa sitt fiske med hänsyn till landningsskyldigheten inte är tillräckligt kan det behövas ytterligare styrning av redskapsanvändningen i framtiden.

Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Förslaget är i överensstämmelse med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Tidpunkt för ikraftträdande

De nya ändringarna föreslås träda ikraft den 1 januari 2017.

Behov av särskilda informationsinsatser

Det kommer att finnas behov av att informera de berörda yrkesfiskarna om bestämmelserna. Detta kommer bland annat att ske genom informationsträffar och genom att ett "Fiskenytt" kommer att skickas till fiskare efter det att remissen skickas ut och ändringarna trätt ikraft.

Samråd har också skett löpande med representanter för berörd fiskerinäring i två års tid.

Information om bestämmelserna kommer även ges via HaV:s hemsida samt via pressmeddelande. Fiskets organisationer kommer också att särskilt informeras.

Ytterligare information kommer att gå ut innan bestämmelserna träder ikraft i form av informationsskrivelser. Föreskrifterna kommer att kungöras i vanlig ordning såsom nämnts ovan.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för det kommunala självstyret enligt 14 kap. 13 § regeringsformen.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Regleringen bedöms få effekter av betydelse för företags arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt. Konsekvensutredningen innehåller därför en beskrivning av punkterna i avsnitt C.

Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Det totala antalet företag som direkt berörs är drygt 700 stycken. Utöver detta kan även beredningsindustrin och förstahandsmottagare i Sverige beröras. Förstahandsmottagarna uppgår till drygt 400 stycken. Företagen består av både små och medelstora företag.

Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader.

Demersala årliga fiskemöjligheter

Inom ett system med individuella årliga fiskemöjligheter som tillfälligt kan överlätas kommer administrationen av överlåtelser kräva viss tidsåtgång då ansökan om överlåtelse av kvantitet kommer behöva ske till HaV. Regleringen bedöms därför medföra en viss ökad tidsåtgång jämfört med nuvarande system. Det tillkommer även kostnader för att skicka in själva ansökningarna, om man inte gör det elektroniskt.

Detta ger dock bättre förutsättningar att planera sitt fiske och därmed minska tidsåtgången för själva bedrivandet av fisket.

Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Inga övriga kostnader och förändringar än de som nämnts ovan bedöms tillkomma för företagen.

Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Avsikten med en fördelning baserad på fångsthistorik är att inte påverka konkurrensförhållanden genom en omfördelning av fiskemöjligheter mellan fiskeföretagen. Den föreslagna regleringen med individuella årliga fiskemöjligheter påverkar företagets konkurrensförhållanden i mindre grad än nuvarande reglering med fångstbegränsningar. Detta är särskilt tydligt när det gäller fångstmängder per vecka i Västerhavet, där företagen får betydligt större planeringsmöjligheter genom det föreslagna systemet, men även för räkfisket som begränsas genom månadsransoner blir det en förbättring.

Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Effekter av föreskriftsförslagen i andra avseenden än de som nämnts tidigare i konsekvensutredningen är i nuläget svåra att bedöma.

Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Beaktande av småskaligt kustnära fiske

Särskild hänsyn har tagits till små företag när det kommit till hur fördelning sker och vilka regler som ska gälla. Detta för att främja det småskaliga kustnära fisket.

Högsta tillåtna innehav av fiskemöjligheter (koncentrationsnivåer)

När det kommer till koncentrationsnivåer inom räkfisket så har särskild hänsyn tagits till de som historiskt sett fångat mindre nordhavsräka. Införandet av två segment för att skilja de som fångat mer gentemot de som fångat en mindre mängd har gjorts på grund av oro för strukturomvandling från mindre företag.

Infiskningskrav för att beviljas förnyat tillstånd

Hänsyn har tagits det småskaliga kustnära fisket när nivåerna har satts för infiskningskraven för att beviljas förnyat tillstånd då de har satts på en sådan nivå så att en småskalig aktiv kustfiskare ska kunna nå upp till dem.

D Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Samråd har skett löpande i nästan två års tid med representanter för berörd fiskenäring gällande utformning av fördelningssystem under en landningsskyldighet. Tre större samrådsmöten har även skett med en bredare intressentgrupp där länsstyrelser, kommuner, forskare, miljöorganisationer m.m. har varit inbjudna.

E Kontaktpersoner

Karin Kataria (tel: 010-6986185, e-post: karin.kataria@havochvatten.se)
och Qamer Chaudhry (tel: 010-6986087, e-post: qamer.chaudhry@havochvatten.se)

Bilaga 5. Sändlista

- Sveriges Fiskares Riksförbund (SFR)
- Sveriges Fiskares Producentorganisation (SFPO)
- Havs- och Kustfiskarnas Producentorganisation (HKPO)
- Swedish Pelagic Federation PO (SPFPO)
- Sveriges Torskfiskares Producentorganisation (STPO)
- Norrbottens Kustfiskares Producentorganisation (NKFPO)
- Producentorganisationen Gävlefisk
- Öresundsfiskarna
- Sveriges Yrkesfiskares Ekonomiska Förening (SYEF)
- Fiskbranschens Riksförbund (FR)
- Jordbruksverket
- Kustbevakningen
- Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)
- Regelrådet
- Länsstyrelsen i Hallands län
- Länsstyrelsen i Västra Götalands län
- Länsstyrelsen i Skåne län
- Länsstyrelsen i Blekinge län
- Länsstyrelsen i Kalmar län
- Länsstyrelsen i Gotlands län
- Länsstyrelsen i Östergötlands län
- Länsstyrelsen i Södermanlands län
- Länsstyrelsen i Gävleborgs län
- Länsstyrelsen i Västernorrlands län
- Länsstyrelsen i Norrbottens län
- Simrishamns kommun
- Lysekils kommun
- Öckerö kommun
- Strömstads kommun
- Sotenäs kommun
- Fiskekommunerna
- Samförvaltning Norra Bohuslän
- Världsnaturfonden (WWF)
- Naturskyddsföreningen (SNF)
- Marine Stewardship Council (MSC)
- Sportfiskarna